

308474

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 15 వ తేది శనివారము

No. 39

నంబరుము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర విజయ నామ సంవత్సర ప్రథమం.

నంచిక 3౯

గమనింపుడు

నాణ్యమైన మద్రాస్ ట్రిబ్యునల్స్ 1-కి రు 1-0-0
 చలనచిత్ర సినిమా మొదలు 1-కి రు 0-8-0
 మేజోర్లు జరిగి అణాలు మొదలు రు 1-4-0 వరకు
 రికంవర్సీ కలవు. నాణ్యమైన, 4 ప్లాపులు రీ ఆప్టేషన్లు శం
 కరాభరణం మేజోర్లకు హాగ్గోరియం ఒక సంవత్సరం
 గారంటీ రు 17-0-0. లైసికర్ ఏటైర్లు ట్యూబులు మావద్ద
 అతి సరసము.
 క్రొత్త సైకిల్ ఏటైర్లతో సా 1-కి క్రయం రు 66-0-0
 ,, ,, చార్జర్ కంట్రియో 1-కి ,, రు 55-0-0
 గురువారం నే హాగ్గోరియం వాయిచ నేర్పు పుస్తకం 3-0-0
 మద్రాస్ ట్రిబ్యునల్స్ సప్లయింగ్ ఏజెంట్.
 15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన
 ప్రయమును తగ్గింపుడు.

శేఖరమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవయే
 అట్టి కలవకొనుటయందు కొంచెము జాగరూకతగా నుండిన
 చాలలాభము కలదు. తేయేల, మావద్ద గృహమునకు కావల
 సిన రంగును శేఖరకలవ చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములు వరకు
 పనికివచ్చు అన్ని రకములు; కమ్ములు, వాసములు, బల్లలు,
 దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును.

ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు.

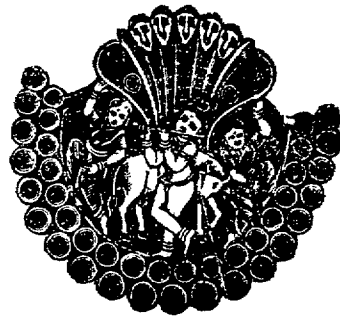
స్త్రీలుమార్కు పలకలు రీపరుబద్దలు మొదలుగాగల
 కన్నీ మరీయితర మార్కుల పయన్ను మద్రాసు ధరలకంటే
 తక్కువ. తెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల
 తాలూకాలు నివాసు రాజ్యములో కొన్ని తాలూకానున్న
 మద్రాసుకంటే కాకినాడ, సామీప్యము; రయిలచార్జీలు
 తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్లు, కల్పవర్తకులు, కాకినాడ.

22-వ స్టేజిల (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర్

14 సవరము మొత్తు

నెల రు. 30-8-0

మతియు వివిధములగు బంగారు నగలు, వెండి నగలు, రాళ్లు
 చెక్కిన నగలు, మున్నగునవి ఈ క్రింద పేర్కొన్న రత్నకులంద
 దొరకును. కోగువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును

నదరక్ ఇండియా జావలెరి మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ

487, టంక సాలపేధి, సామా జారు పేట, మదరాసు

The Southern India

Jewellery Manufacturing Co.,

437, Sowcarpet, Madras.

ఆరు క్రొత్త గ్రామ ఫోను రికార్డులు

10 అంగుళములు - ఉభయ పక్షములు పాటలు గలవి

ఒక్కొక్కటి మూడు రూపాయలు.

బల్లారి నరసవివోదిభన నాటక సంఘము

వల్లూరు జగన్నాథరావు,
 (వెంకటరామయ్యగారి నాటక సంఘము కాకినాడ.)

హెచ్. రామచంద్రరావు, బి. శ్రీనివాసరావు.
 8-11654 శ్రీ రావణా-చనుమా లంకాదహనము.

డి. శ్రీనివాసరావు (5 సంవత్సరముల వయసు.)
 12-12776 అమ్మ-యిట్టు-భళి-నా లీల కంసవధ.

వి శ్రీనివాసరావు.
 12-12774 ఇదెవ్వెడక-పలువా-తులువా కంసవధ

జె. గిరి యాచార్లు.
 12-12777 జాగక-వెందు-గంచగాన లంకాదహనము,

(12-12658 వస్తన్న-బహుమతులు.
 (12-12660 దొరవలె-మనము.

(12-12656 విస్కీ-తాగిన-నోటనె.
 (12-12657 కోడి-నా-కోడి.

(12-12653 లంజకె-సేవ-చేసెను.
 (12-12659 ధరణి-కోడి-వారి-చిన్నది.

(12-12654 ఈధనమే.
 (12-12655 చీట్ల-చాకి-గాను.

మొత్త జాబితాకు యీదినమే వ్రాయుడు.

దక్షిణ ఇండియా - హైదరాబాదులకు ముఖ్యమయిన ఏజెంట్లు,

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

SPENCER AND Co. Ltd., MADRAS.

గ్యాలీస్ మోటారు వాహనాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకున, వాటిని బాగుచేయు
గజుగు తోషియిదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లు నడు
చునో యేమేభాగముల యేమేపనుచేయునో అని చెడి
పోయివుడు స్వల్పముగాచేయు 8 వేలరలను యీ కుంశముల

నెల్లె అభివృద్ధిసమూహముగా ఈసాతకాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్నమెంటువారివద్దనుంచి తై నెన్న యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. జాక్ 1వ తారీఖున క్లాను ప్రారంభమగును. మే నెన్లె 2వ తేదీ లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వెన్స్ పంపువారికి మాక్రము ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి చానీకొనుదు.

[పద్య కావ్యము.]

A black and white woodcut illustration of a jester or clown. He wears a pointed hat with a bell, a ruffled collar, and a doublet. He holds a lute in his right hand and a bag in his left. He has a large, ornate nose and a wide, toothy grin.

బయస్కోపు యంత్రములు:—మాకడ స్టాండా
ర్డు బయస్కోపు యంత్రములు, కాక్ బయస్కోపు యంత్ర
ములు యుద్ధపుణిలునులు, లైటు సామానాలు మిక్కిలి చవకగా
విక్రయించబడును. ధరలు రు 100లు మొదలు రు 5000 వరకు
యున్నవి. ఈయంత్రములను కలిగియున్నవారు త్వరలో భా
గ్యవంతులు కాగలరు. శ్రీ గ్రామ సంగతులు తెలియగోరువారికి
కాట్టలూరులు పంపబడును.

మినిటూఫోటో యంత్రములు:—రు ౨౦లు మొదలు రు ౧౦౦ ల వరకు ధరకలిగి యున్నవి. వీరిధనయినకట్టములేకుండా ఒక్కమింటూఫోటోకాడ్డమీదగాని బ్రాసెస్ మీదగాని కోరినవారి ఫోటోతీసియవ్వవచ్చును. ఒకరోజున ౫౦౦ ఫోటోలు తయారుచేయవచ్చును. వారమునకు రెండు వందలయినా లాభము పొందవచ్చును. వెలస్వల్పము ఫలమధికము. ఇది మన యిండియాకు కొరతయింక.

కారనేషన్ బయస్కోపు కంపెనీ,

విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.
[బాంబి:—ఉర్దూ, గంజూబిల్లా

అపూర్వ గంధములు.

1, 2 గారడీపుస్తుకము. — ౧ వ భాగము ౧౦ అక్షరాలు ౨ వ భాగము ౧౦ అక్షరాలు వీటిలో గణిత చమత్కారములు యక్షుణ్ణి కనికట్టు కర్ణపితాచ యంత్రములు మొదలయినవి. గలవు వీటిని చదువువారు అద్భుతముగా గారడీచేయుగలరు.

3. మేధావి :— 8 అజాయి. అమృతమైన జ్ఞాపక శక్తికి ముందు తెలుసుబడిన శతావధానము చేయగలవాడు.
4. చతురంగ నిర్మలము :— 10 అజాయి. అట విధానము చేయగలపు శిశువాని అందయెత్తుకొనలపు.

౧ చిత్ర ముద్రా. — ౧౨. ౮ విశోధము ౮. ౮ 1.
 పరమాంధము 4 అ. ౮ అంధము 2౨ 9 చతుర్థాక్షర తా.
 కరము. 2౨ ఈ అంధు పుస్తకములలో విచిత్రములయిన
 పాద్యము, విశోధకరమైన పద్యములు చతుర్థాక్షరములు
 గలవు. కనుపుబ్బలలో వున్నవియు. స్త్రీలకు మిక్కిలి
 ఉపయోగము.

బుద్ధిరాజు ఈశ్వరప్రపంచములు

ಹೆರಾ, ಗಂಜಾಂಜಿಲಾ.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రప్రతికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విహ్వలమృత్యులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనప్రతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్కా నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మింకొందివిషయములతో ముద్రించబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
 వాణిజ్యములు పటములు; 2. ముద్దమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ
 వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల
 ము వాటిపటములు; 5. ధర్మగల్గు బిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యము
 బలముల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8.
 ముద్దపదేశముల యుద్ధనామగూర్చి పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ
 లును వీరింపు 400 పటములు ఉపయోగము బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములగు దఫూర్వ
 మునకు పంపబడెను. పెద్దయోశ్మతియందు 300 పుటలకు పుంచియుండును. రాక్షసనామ సంస
 క్తిని పరిచయము రంగులపటములు కీర్తిశైలులైన నౌకమాన్య నౌకాధ్యక్షుల గ్రాఫిక్లగా
 పంపబడుచున్న చేర్పబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రించబడినను,

సంవత్సర చందాదారులకు	రూ.	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
సంవత్సర నివసత్రిక వినియోగముల చందాదారులకు	"	1	0	0
మొత్తము	"	1	0	0

పోస్టుఖర్చులు పేరిక వసూలు చేయబడును
 ముద్రాపత్ర సందించు బహుమతిగా రిక్యూజిమెంటును (చందాదారులకుగానూ కానివారును)
 పరిష్కారము జంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగములకు వచ్చును.
 దీని వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము విడుదలబడుచున్నది.
 ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, లెంబు శేటివిధి, ముద్రాసు.

సంప్రమహాసభ

12-వ తేదీని విశాఖపట్టణములో సమావేశమగుట

అగ్రాసనములకరించిన శ్రీవిజయనగర మహారాజావారిసం గిన యాపనాధ్యపతుః—

ఆర్యులారా!

నేడు ఆంధ్ర మహిళా సభకు నాకు అధ్యక్షత ధను చేయుటచే మీరందఱు నాకువిశేషమైన గౌరవము చేసినారు. అందులకై నాకు గలిగిన కృతజ్ఞతను మీకు విన్నవించుచున్నాను. ఈ సభలో శ్రీమతి కేశవంతులకుండియ్యు వచ్చి యున్న మీ అందరితోను సమావేశమగుట నాకు గొప్ప భాగ్యము. ఇట్టి సమయములు మిక్కిలి అరుదుగా గాని తలపింపవు. హిందూదేశపు శ్రీల సమాగమములు నేడు గదా సాధ్యమగుచున్నవి. పూర్వము ఇట్టి సభల మాట అటుంచి శ్రీలు యిల్లువాటి వెకిలములుదేరుట తలపెట్టుట గూడ అకార్య కరణమై యుండెడిది. ఇప్పుడే పుడు మనము ఆర్యదేశీయుల దాననుసరించి, కేశవలము గృహోపకరణములతోబాటు అత్యంతపదార్థములమై ఆస్వతం త్రలమైయుండుట లక్షణముకాదని సంసారవ్యవహారములలోకవ్యవహారమును చక్కగా నెరవేర్చుటలో మగవారిసహకారముచేయుట యొక్కమని అంగీకరించినవార మగుచున్నాము. శ్రీవిద్య మనవలకున్న చదువేమందు కొంచెము నట్టియిచ్చుచున్నది. రాజధాని పట్టణములయందును వానితో సమానములైన నాగరకలయితరపట్టణములయందును, శ్రీలు పంపుములుగాగూడి దేశభివృద్ధికి కావలసిన యాపకరణములను చర్చించుకొనుచున్నార. సంతతియు గృహకృత్యములయందు మునిగియున్న మనస్సులను శీర్షి కొంచెము ఇతరవ్యాకృత్యలయందు చొరవెట్టుచున్నారు. ఇది శ్లాఘాపాత్రమైన సంగతి కాని పూర్వముదను ఇప్పటికిని భేదము అతి స్వల్పమై మనము ఇంకను ఆరంభదశలోనికి కూడ రాలేదని చెప్పదగియున్నది. మన అభివృద్ధికి ఆనవాలు విద్యాభివృద్ధి. ఈవిషయమున మొత్తముమీద హిందూశ్రీలు తక్కిన శ్రీల కన్న హీన స్థితిలోనున్నార. మనలోకిందటి జనాభాతక్కినవట్టి వెయ్యియంద శ్రీలలో పదిమంది అక్షరాభ్యాసము కలిగి యున్నారు. మన రాజధానిలో చదువుకొన్న శ్రీలు కెయ్యికి 18 గురు. ఇది పూర్వముకన్న కొంచెము ఎక్కువ అయినను ఉండవలసిన వానికన్న నెంత తక్కువగా నున్నదో అలాచింతవలసినది. పాపీ శ్రీలు మాకుపంతులలో రెండు వంతులు చదువుకొన్నవారు. పాథ శ్రీలలో నూటికి 20 మంది చదువుకొన్నవారు. క్రీస్తునులలో నూటికి 20 మంది చదువుకొన్నవారు. ఇది అటుండెంత. మనము ఇంట్లో నుండి వెళ్లి వచ్చినంత మాత్రమున బాగుపడినామని అనుచుంచుచున్నాము. యూరపుదేశములో శ్రీలు ఎన్ని విధములుగా పురుషులకు శాస్త్ర వ్యవహారములయందు తోడ్పడుచున్నారో మీకందరకును విశేషమే. బారిలో యూనివర్సిటీ నిర్వహించు గాని గానము వైద్యము చిత్రలేఖనము మొదలగు విద్యలయందుగాని ఆరేలేకవారు. అసంఖ్యాకులుగా నున్నారు. సామాన్యస్థితి గలవారందఱు పురుషులతో పాటు జీవోపాయములను సంక్రమించి భవమాకర్షించి జీవయాత్ర యందు భర్తలకు తోడ్పడుచున్నారు. దాత్తయు ఉపాధ్యాయులు ఆభివృద్ధిగా పురుషులతో సమానమైన దేశవసేన చేయుచున్నారు. కొంతమంది వార్షిక్షర లైయున్నారు. ఈవిధమున ఇంగ్లాండులోని శ్రీలు పాపీమెంటు మెంటుగుటకున మెంటుగ్లను ఎన్నటలో వోట్లు ఇచ్చుటకును ఆధికారముకావలెనని ప్రతిపత్తినిచ్చినారు. ఇప్పుడు యూరపు దేశములో కలిగియున్న యుద్ధముందు పురుషులు స్వదేశసంరక్షణకు గానసేవలనై పౌరణ త్యాగమువరకును ఎట్లు పాటుపడుచున్నారో అట్లే శ్రీలు కూడ వారికేతనైన పక్షంలో నెవరునుక ఆనేకవిధములుగా పాటుపడుచున్నారు. యుద్ధములో కష్టపడుచున్న వీరులకు తల్లులకు బట్టలుపట్టి పంపించువారుకొందరు, భోజన సామగ్రిలను సమకూర్చువారు వుకొందరు, ఆ వీరులతో పాటు రణరంగమునకు పురుషులుగా వెళ్లి దెబ్బలుతిప్పి నీచాయులను సంరక్షణచేయువారు మరొకందరు అయి, అమానేములలోని శ్రీలందఱు పీడితరహిత సనిచేయుచున్నారు. ఈవిధముగా పనిచేయుటకు తయారుపడిన శ్రీలు ముఖ్యంగా ధను మొదలకొని నేటివరకు రెండుమంది అయినారు. ప్రతి దేశమందును శ్రీలు యాధృచ్ఛామికి నెల్లవలసినదని పురుషులకు హితబోధచేయుచున్నారు. యుద్ధముచేయుచున్న వీరులకుటుం

బములను దాగివారికి ఆనేకవిధములైన సహాయములుచేయుచున్నారు. ఆచేయుపనులలో అల్పాధిక తారతమ్యము లేకుండ కూలివారిండు మొదలు సామంతులవరకు ఆహారాగ్రామముల కిదేశముగా కష్టపడుచున్నారు. ఇటీవల యూరపుభూమిలోని గొప్ప గొప్ప దేశములలోని శ్రీలు ఒకవారంగారుగా చేరి సహోపద్రవముగా జరుగుచున్న యుద్ధమునివారిని సంధి చేయుటకుగొంది. మగవారికి నోధించుటగాను మోగ్య పట్టణములో సభచేసి అందుకు తగినపరికరములను గాత్ర చేయుచున్నారు. ఇట్టియహాకార్యములు శ్రీలసామ్యపురుషుల కసాధ్యములు. ఈవిధముగా దేశక్షేమమును అభివృద్ధి శ్రీపురుషులు నై సర్దికముగా నై సేమి విద్యచేతనైనసేమి వారి వారికి చేతనైనపనులలో ఒకరికొకరు సహాయులై శ్రీయపడి పనిచేయుచున్నా. దేశమునకు దైవికముగా కలిగినకష్టములు మందువిడినెట్లువిడిపోవుట యేమి ఆశ్చర్యము?

మన దేశమందు ఇన్నిపనులు ఒక్కములుగా మనము చేయగలమని నా అభిప్రాయముకాదు. హిందూశ్రీలకు యితరదేశశ్రీలకు తేడాన్ని మహాగుణములు కలవని జగద్విఖ్యాతమైన సంగతి. దైవభక్తి, పితృభక్తి, పాత్రవత్సల్యము, శిశువులయందు ప్రేమ, అమాయకత్వము, శాంతము, సదాచారము, కుచి, ధర్మము, త్యాగము మొదలగు శుభలక్షణములలో మన మెవ్వరికిని వెనుకదెయ్యము. శ్రీమందలికంతటికిని శిరోభూషణములైన ద్రౌపది, సీత, సావిత్రి, దమయంతి, మున్నగు శ్రీలనుగన్న మనదేశము పుణ్యభూములలో ఆగ్రాగణ్యమైయున్నది. అయితే మనదేశమందు ప్రసిద్ధికెక్కి లోక పూజ్యతను పొందిన శ్రీలలో మూడు వంతులు వృద్ధులయ్యియుండు మాత్రము ప్రఖ్యాతి గాంచినారు కాని మహాధర్మములందు గారు. సాధారణముగా శ్రీలకు మహాధర్మముల కన్న మృదూధర్మములే ప్రబలమైయుండును. కాని తగినంత విద్యాభ్యాసము చేయించి ఈ రెండుభేదములైన ధర్మములు మనశ్రీలయందు జతకూర్చవచ్చును. ఇప్పటికాలములో శ్రీ విద్యాయాలముగా జరుగు ప్రయత్నములు అందుకొరకే. యూరపుదేశమందు మొదటినుండియు విద్యావిధులైన శ్రీలు ఆనే కులుగానున్నారు. వారు శాస్త్రజ్ఞానమును, కవిత్వమును గానమును, చిత్రలేఖనమును జగత్ప్రసిద్ధి పొందియున్నారు. ఇట్టియోగ్యతలు మనకేల కలుగకూడదు? ఇంతటినుండి హిందూదేశశ్రీల ప్రయత్నములన్నియు తమ సహజ దేశీయ ధర్మములన్నిటిని ప్రాణమువలె రక్షించి కాపాడుకొనుచు నైన చెప్పిన యోగ్యతలన్నిటిని వానితో సమ్మేళనము చేయుట యందు వినియోగించిన పక్షమందు దేశమునకు క్షేమము కలుగును. ఈసంగతి యథాలోచనముగా చెప్పినాని యూహించదగదు. మనధర్మములు లోకోత్తరములైనవి. వానిని కాపాడుకొని యుక్తాయుక్తవిచక్షణలేక, విదేశీయుల లక్షణములు అవలంబించినట్లుయితే తలపిచి దేశమునుండి తీసికొనివచ్చియున్న దేశీయులదేశీయ మొక్కలవలె నిరర్థకములైపోవును. నైగా అనాచారములై శ్రేయోభివృద్ధికి భంగము కలిగించును. మనమనవ్రాసినవలెలదిసంస్కరణమునుండి సంకరాంచి కాపాడి, అభివృద్ధిచేసియుచ్చి ప్రాచీననాగరికమునకుతోడుగా అభినవసాంప్రదాయములకూడహస్తప్రాయమున్నది. తక్కిన దేశములలోని శ్రీలకు ఏదేశములోని నాగరికత అదేశము వాటి. కావున మనకు ఈ రెండిని సమ్మేళనముచేసి వాని ఫలమును పొందుట యావశ్యకము. మనకు రెండును రెండు భవనక్షేపములు. రెండును రెండుదేవతలు, రెండిని భూజించవలసియున్నది. దేవిని నిరసింపరాదు. మనదేశపు ధర్మములను మరచి హిందూవిధులయైన ఆచారములవలంబించుట మొదల పాశ్చాత్యమో ప్రస్తుతపు మాగ్ధములనుడిచి ప్రస్తుతకార్యములకు అక్కరకు రాకుండకుడ అంతేపాడిత్యము.

విద్యపాచ్చిగోలది మనస్సు పరివర్తమై పర్వపరత్వము మోచును. ఇదివరలో మనశ్రీలు సంసారములను చక్కగా దిద్దుకొని యాధమతలములను రంజింపజేయుట జన్మసాఫల్యముగా యోచించియున్నారు. ఇది సర్వోత్తమమైన ఊహయే కాని మనపటివలె నిప్పుడు మనదేశముల న్యాపాంములు స్వప్రభావమందును స్వజాతీయమందును నిలిచియుండలేదు. మన సంబంధములు దిగిన ప్రవృత్తమానములై లోకముం తటను విస్తరించి యున్నవి. అవలంబియు పుణ్యములైనవి. ఒకప్రక్కను రెయిలుబండి. మరొకప్రక్క తెల్లగ్రామీణుల దేశములకు దిగరకు తెచ్చిపెట్టాచున్నది. ఇన్నిటికి ముగ్ధ ముగ్ధుడని ద్వంద్వంశమున ప్రతిభాప్రభుత్వమునందు సున్న ప్రపంచము రాజమార్గమైయున్నది. దిగినవాభివృద్ధియగుచున్న విద్యను, వాణిజ్యమును, రాజకీయమును అనుసరించి మనపురుషులను, లోకములోనిన్ని భాగములను, పరస్పరసంబంధము కలిగియున్నది. ఇట్టిస్థితిలోనిది సంతకాలము మనము పాపభ

మందొకములవలె మనయొక్క మనయూగు మన జాతికి మించి మనప్రపంచము లేదని తలంపగలము? ఎంతకాలము మనము నిరక్షరమృత్యులమందు మూఁగులమని ఈ “శ్రీబుద్ధిః ప్రళయంతికా” శ్రీబాంచదిత్యం” మొదలయిన ద్దుడును మాటలకు పాశులము కావలెను? మనకప్పుడు అనేక దేశముల సాంప్రదాయములు పరిపూర్ణముగా తెలిసియున్నవి. వాని పూర్వోత్తరములును, వాని జయోపజయములకు కారణములను స్పష్టముగా నెరుంగుదుము. ఇట్టిస్థితిలో మనకును విరులకునుగల తారతమ్యములను, వాసుగా పరికిలించి మనలో నున్న చైతన్య విడిచిపెట్టి యితరులలోనున్న మంచిగ్రహించక పోయినట్లయిన మనమెల్లప్పుడు ఉన్నట్లే యుండి అభివృద్ధిపొందక మృత్యువులను సంతాపమునకు శ్రేయోభంగమును కలిగించినవారము అవుదుము. తక్కినదేశములలోని శ్రీలు శాస్త్రములయందు దిగినవాభివృద్ధి నొందుచుండగా మనము వెనుకబడి, వానివలె కిందంతటికి మనదేశమును పాటుచేసినవారము అగుదుము. ఇంగు విషయమై మనకు కలిగియున్న వాధ్యతయంతంతచెప్పలేదు. ఒకప్రక్క పాపీచాచారములు మరొక ప్రక్క సవనములు, ఇంగులోనుండి యెంచుకొనవలెను.

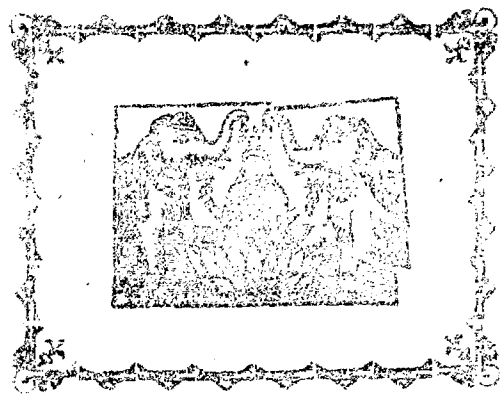
శివసంరక్షణ, సంసారముచక్క పెట్టుకొనుట, పిల్లలకు బుద్ధులు పెప్పి తగిన మార్గములయందు నడిపించుట వంటలను సర్వవిధముల సహధర్మచారియగుట, ఆతిథులకు రంజించుట, గృహమును గృహోపకరణములను పరమధర్మముగాను కంటికింపుగాను ఉంచుట. వలచాచారధర్మములను చక్కగా కాపాడుట, యిది అనుశ్రుతముగా మనకుధర్మములే అయియున్నవి. వానికి తోడ్పాటుగా దేశభిమానమును, విద్యయును, పరమతసహాయమును, ఇతరులలో మంచి గ్రహించుట, దేశకాలపాత్రములనుబట్టి ధర్మములు నడిపించుట, నిష్కలములైన ఆచారములను విడిచిపెట్టుట, కాలమువర్ధింపరచక శాస్త్రపరిచారమందుగాని గ్రంథరచన యందుగాని శిష్టులయందుగాని గానానిసన్నిధిదములయందుగాని మనస్సు ప్రవేశ పెట్టుట. ఈ మొదలయిన యోగ్యతలు కూడ సమకూడేనేర మనకు బంగారమునకు తావియట్లెట్లు యోగించిదేశమునకు శ్రేయో వాయకములగును. ఇప్పుడు సామాన్యముగా హిందూసంసారము లన్నిటియందును భార్య ఒక విద్య, భర్త ఒకవిద్య, భార్యయొకఆచారము, భర్తయొకఆచారము, కలిగి, పరస్పరము సహకారులకారేక, సంసారము ముందు నెనుకలకు యెద్దవకట్టిబందెరలె చక్కగా సాగనియ్యితేక, పిల్లలకు ఆరోగ్యము, పరిశియ్యతోపమై సంఘసంస్కరణమునకు న్యాయముని తోచిన యంతములయందుకూడ అటంకముకలిగి, హిందూప్రపంచము, నామమాత్రముగా జీవించుచు వృద్ధిపొందకున్నది. హిందూశ్రీలతో సంబంధించిన యంతములుగాని, క్షయహారములుగాని యంతమాత్రేముమారుటలేదు. ఎట్టితో మనకు విద్యవచ్చి యుక్తాయుక్తములు గ్రహించి సంఘనిబంధనలకు బోధపరచుకొని తమకునుమాలము కాగలమని, న్యాయమతోచిన సంఘసంస్కరణము మన పురుషులు లుపుచేసియున్నారు. బాల్యము, బాలికలకు, పాతకాలంలో నేర్చు విద్యకు ఆ సాధిగా నింటియొద్ద చెప్పగలిగిన విద్యాబుద్ధులుకూడ నిలకడపడియున్నది. అనేక సంగతులలో ఇంటి చదువు బడిచదువు ప్రతికూలయయ భంగపరచుచున్నది. పాతకాలంలో ఇప్పటి గవర్నమెంటు నిబంధన ప్రకారము లభించని మరవిద్య యింటియొద్ద తల్లుల ఆజ్ఞానముచేతను ఉపేక్షచేతను లభింపకయేయున్నది. ఇది కారణముగా హిందూపాశ్చాత్యకర్మలకు తమ మత ధర్మము తెలియక మత హీనులగుచున్నారు. ఇట్టిదుస్థితిని వారిండుట దేశభిమానులందరకు కష్టము. గవర్నమెంటువారు మనపురోభివృద్ధికి కావలసిన ఏదేమయియున పక్షపాతము శ్రీవిద్యకుకావలసిన పరికరములను గాత్ర తెట్టుచునేయున్నారు. ఈమధ్య శ్రీలవిషయమై గవర్నమెంటువారు మద్రాసులో ఒకకాలేజీ, విశాఖపట్టణమునందు ఒకయోగ్యములను విజయనగరమందు ఒక లోవరికందరీయములు స్థాపించి మనఆర్యంత కృతజ్ఞతకు పాత్రులైనారు. ఇంకను యిత్రాతకాలము, స్థాపింపకుండుటగాని యాపాతకాలము యిదివరకు స్థాపింపకుండుట గాని గవర్నమెంటులోపముకాదు. నాదే భోషము. మొదట సాంకాలలకు పిల్లలనంపకపోవుట, పంపకపోవిద్య ఒకవిద్యనుగాను పిల్లలు యింటియొద్ద బాధపెట్టుకుండుకుండుటకు ఒకయు సాయముగాను బడికపంపుము. కాని విద్యయందభిలాషగలిగి కాలం. పిల్లలు కొంచెమున బుద్ధునవ్వకతోడనే బడియనిపించుము. అప్పటికియూదువంతుల పిల్లలు నివాసమై యుండురు. కావున మనమొక్క పిల్లల చదువుకొనుటకు సంసారవాధ్యత అడ్డపకును. ఇంతేకాక ఉపాధ్యాయులు

ఇక, ఆంధ్రోద్యమము ఆంధ్రులకు ఎట్లుహానికరమో నాకు బోధపడవన్నది! అదే నిజమైనయెడల- నిజమని విశ్వ రక్షకుల-విమర్శకుల? విమర్శకకేవలధారుల? - నమ్మకముల అనితనంబుతానే అజ్ఞానము; మనకేల దానిగొడవడి? అని ఏలచల్లగా ఊహించదు? అయిన వారి అభిప్రాయమేమండరా? మోరు (పత్తేకరాష్ట్ర)మనకై; ప్రయత్నించుట మాకు గిట్టదు; బాగ్ధత్! మేము మీకు అనేకవిధముల హాని చేయఁగలము- అనుటకాక మఱేమి? కాని, ఇట్టి బుడిబుడి జరిపింపులతో, మహాసంఘముల అభివృద్ధికి భంగముకలుగ నేరదు; ఎవరో కొందఱు పిటికిగుండెవారు- స్వాస్థ్యపరులు, స్థానికబలమును బట్టి బలంతులగు ఇరుగుపొరుగువారి కరుణాకటాక్షములకు లోపమునచ్చు నేమో అనిభయపడవచ్చును.

విశాఖ పట్టణవాసులగు కే. ఎస్. రామమూర్తిగారి
తీర్మానమును బలపఱచుచు నిట్లు నవవ్యసించిరి:- కడచినపం
త్సరము నుశ్చరార్థపుపంతులుగారు ప్రత్యేక రాష్ట్రము వాద్య
ముగ మాత్రముందుకొనఁగలమునని చెప్పిరి. వీసేరిలకు సు
ముగా ప్రత్యేక రాష్ట్రము లభించింపున మనముమాత్రమే
ప్రయత్నింపకూడదు? ప్రస్తుతపద్ధతయందు మనకనేక యాటం
కములున్నవి. ఇట్టి సందర్భమున మనము కృత్రిమ
వచ్చుట చాల కష్టము. అందు రాష్ట్రమున కేంత
వ్యయమగును? ఇట్లు ఎక్కడనుండి వచ్చును? ఈ లెక్కలను
నిర్ణయచేసినాగా? అని నుభురార్థ పంతులుగారు ప్రశ్నించి
నారు. విశాఖపట్టణము హాస్యమునున్న గు వారి కట్లే చేసి
నాగా? దీని కింతభుగ్గునుని లెక్కలు ముందు నిర్ణయచేసియే
ప్రభుత్వము వారిని గోరితిగా? కాబట్టి ప్రత్యేక రాష్ట్రమున కై
మనము ముఖ్యముగా ప్రయత్నించవలయును.

వి. సి. మోహన్ }
డిప్యూటీ మేయరు పురపాలకు }
11-5-15. }
విసి జే. ఓ. ఓ.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ మే 25-తేది

శనివారము.

ఆంధ్ర దేశారాధన జీవనము

యుగయుగమునందును హిందూ సాంఘిక రాజకీయ ధర్మములందు యుగధర్మములను రూపముగ వరి వర్తన మేర్పడుచుండును. పరివర్తనమె వృద్ధియగుచుండును. ప్రచలనము లేనపుడు జాతిజీవనహితమైన జడమువలె వికాసహీనమై యొప్పుచేసియుండును. ప్రచలనమేర్పడినపుడు జాతి జీవనశీలమై దేజులు వికాసపంతులై యొప్పుచుండును. జాతీయధర్మములందు యుగయుగములందును మార్పులు జాతీయభివృద్ధికై గలుగుచుండును. ఒకకాలము నందు మతధర్మము ప్రబలును. మరొకయుగము నందు తాత్రధర్మము విజృంభించును. ఇంకొక యుగము నందు వ్యాపారధర్మము వ్యాపించును. మరొక కాలమునందు రాజ్యాంగధర్మము తలయెత్తును. ధర్మోదయమున కనుకూలముగ సంఘమునందు నూతనభావములు నూతనోత్సాహము పుట్టుచుండును. ఆంధ్రదేశ వ్యవహారములను గమనించెడి వారల కట్టినిూతనయుగము తెలుగు దేశము నందే గుర్తినదని హాస్యముగనుచున్నది. ఆంధ్రయువకుల హృదయములు నూతనోత్సాహ భరితములై దేశారాధన జీవనమును గోరుచున్నవి. ఆంధ్ర మహాజనులు దేశారాధన తత్వగులై తమవిద్యా సంపదలను దేశమాతకు సమర్పించి సంస్కృతయై యున్నారు. యువతీమణులు యథాశక్తిని సేవా పరాయణులు గాదలచి యున్నారు. ఆంధ్రుల యాందోళనము, భాషా ప్రేమ, ఉత్సాహము, గతబుధ గురు వాసరంబులగు విశాఖపట్టణము జందు గూడిన యాంధ్రమహాజన సభయొక్కయు, మహిళాసభయొక్కయు, కార్యక్రమమును విలోకించిన వారిలకు విదిలమగు చున్నది.

విశాఖ పట్టణమునందు దేశారాధనమును జేయదలచిన మహాజనులు 1500, మహిళలు 600 సమావేశమై ప్రత్యేక సభలను జేరిరి.

ఆంధ్రమహాసభ విషయక కార్యక్రమ మిది వరకు ప్రచురితమైనది. ఆవిషయమును జదివినవారలకు ఆంధ్రులకు దేశారాధన జీవనముపట్లగల యభిమానము వ్యక్తమగుచున్నది. దక్షిణహిందూ దేశమునందాంధ్రులు దేశారాధన జీవనమునందు ముందంజ వేయుచున్నారని యాంధ్రదేశ స్థితిని గమనించెడి వారిలకు నొక ప్రమగుచున్నది. మహిళాసభలు తెలుగుదేశమునకు పరిపాటియైనవి. గతించిన మూడేండ్ల నుండియును తెలుగుదేశము నందు మహిళాసభలు గూడుచున్నవి. యువతులును దేశారాధన జీవనమునందు తమభారమును నిర్వహించి సంస్కృతయై యున్నారు.

విశాఖపట్టణమునందు గూడిన మహిళాసభ కార్యక్రమ సంఘాధ్యక్షురాలుగ నుండిన శ్రీమతి ఆకెళ్ల కామేశ్వరిమ్మగారి యొక్కయు, అధ్యక్షురాలుగ నుండిన శ్రీమతి శ్రీశ్రీవిజయనగరము మహా

రాణిగారి యొక్కయు, ఉపన్యాసములు నిన్ను నేడును వ్యతిరేకముగ బ్రచురితములైనవి. ఆన్యాసములకు జరివిజ వారలకు యొగ దేశము నందలి యువతీమణులకును దేశారాధన జీవితము నందభివేత మేర్పడుచున్నదని తెల్లమగుచున్నది. వారి యుపన్యాసముల వలన స్త్రీలు విద్యాభ్యాసమున, కన్యాశుల్కమున, వర్తములను, మితవ్యయ లాభములను, గుర్తవ్యయ వర్తములను, జాతీయ ధర్మరక్షణ వ్యవస్థలను, పాఠశాల్య లాభములను, శాస్త్రజ్ఞానానందమును, బాగుగ గ్రహించుచున్నారని తెలుచుచున్నది. స్త్రీలను విద్యావతులను జేయుభావము పురుషులమీదను గలదు. ఆభారమును బాగుగ నిర్వహించి స్త్రీలను దేశారాధన పరాయణులగు జేయుటకు పురుషులు ప్రయత్నించ వలయును.

వర్తమాన యుగధర్మము జాతీయధర్మము. నారముగ రాజ్యాంగ నిర్మాణమని గ్రాహ్యమగుచున్నది. యూరపు రాజ్యములు జాతీయ ధర్మరక్షణమునకై మహాసంగ్రామమున మునిగియున్నవి. భారతీయులు భారతధర్మాను సారముగ జాతీయ నిర్మాణమును స్వరాజ్యప్రాప్తిని నాకాంక్షించుచున్నారు. ఆంధ్రులును నామార్గమును నవలంబించి స్వదేశమును స్వభాషను నుద్ధరింపవలయునని కృతనిశ్చయములై యున్నారు. ఈ మహాత్కార్యములు దేశారాధన జీవనమునలన సాధ్యములు గావలసియున్నవి. దేశాధిమాన పరాయణులు మాతృసేవా వ్రతమునుబూని దేశారాధకులై దేశసేవకులై జాతీయ ధర్మరక్షణమును జేయుచు దేశోద్ధారకులుగ నుండుటకు భగవంతుడు తోడ్పడుగాత!

మన వ్యాపారము జపాను

హైందన ప్రభుత్వములలో మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలవిషయమున నెక్కువ శ్రద్ధ తీసికొనినవారిని ప్రతీతికలదు. ఇందు నిజము లేకపోలేదు. కాని మొత్తముమీద మన ప్రభుత్వము పరిశ్రమలకు కావలసినంతసహాయము అందుకోముఖ్యముగా నిష్కడ కావలసినంత సహాయము చేయుచుండలేదు. మన ప్రభుత్వము నిక్కువము. ఎన్నిసభల చేసి మనము మొత్తమెట్టికొనినను తగిన ప్రతిఫలముగ పొందుట లేదు. తుదకు మొన్నటి నెలల సమావేశ సమయమున ప్రభుత్వమువారి సహాయమును గురించి తీవ్రముగ ముపకాదించినప్పుడు మన పరిశ్రామికాధికారి యగు బ్రెస్లరువంటి యుదారాశయము ఇదివరకొక పర్యాయము తనకు మనుష్యులు లేకను ద్రవ్యసహాయము లేకను చిక్కియున్నారని మూచించినవాడు సరియైన మార్గమున దయలేక ద్రావిడ ప్రాణాయామముగ వివిధవిషయములను ప్రసంగించి ప్రభుత్వమువారు చేయదగినంత చేయుచున్నారని వర్ణించాయమును జేల్చి యుండుట మన ప్రత్యేక దురదృష్ట మేమోయని యదృష్టమునకు నమ్మకము లేనివారికి గూడ తోచిపడేయుచున్నది. వారి యనుభవమున హైందవులు అడిగిన సహాయము చిత్రభంగులుగా నున్నదట. ఎవ్వరిగినను ఏదో ద్రవ్యసహాయ ముగనుచున్నారట! ఏదో కార్యనిర్వాహకమునకు శాస్త్రీయ సహాయము కోరుపారొకరో యిద్దరో యున్నను వారు ఏదో యముఖ్యవిషయము నెఱుంగిగోరుదురట గాని తమమనస్సులలోని సంగతులనెల్ల వివరించి సమన్వితముగాను సంపాదించుకొనిరి! పరిశ్రమలకు దిగువారు వానియం దభివృద్ధినివేరేముల గలిగించుకొని నెంచువారుగారిట. తామందరనోతిమణిలోజెట్టి సిద్ధముచేయుజూచిరటగాని అందులో నిరువురే తగినవారు కాననచ్చినారట. మామనస్సునకు నీవిషయములలో విపరీతమేమియు

కానరాలేదు. పరిశ్రమ ప్రభుత్వములలో నేరూత్రము లాభముచున్ననో లాభము కానేరారో యురు భావముతో వాయుగు బ్రవేగమున్నప్పుడు వారివంతుకు నిర్ణయులు వృద్ధి మరలచు నూట సభారవియముకాదు. ఉద్దేశము తెల్లము పోలికలయిన తక్కినవారిలో నాపొడు భారవో యుమరనుటకు సాజేహములేకు అందులో వట్టిమాత్రాపాతులును లేకపోదు. పరిశ్రామికవిద్య యేలేని యీ దేశమున నిట్టివామగు సహజము భంతకష్టతలతోగూడ నిరువురు సరియైనవారు దొరకినందులకు బ్రెస్లరుగారు సంతసింపవలసి యుండును. వారుసంతసింపిండు సంతసింపకున్నను భావిసంధ సూచకముగ మీము సంతసింపచున్నాము. ఆ ఇరువురినంటివానిని నిరుచదివేలకు మొదటి నుండి యు శిక్షణ కలుగజేసి సిగ్గుచేయుట బ్రెస్లరుగారి యొక్కయు వారి నేర్పరచియుండు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు కర్తవ్యము. మూలధనమును గురించి బ్రెస్లరుగారు హైందవభూమిలో కావలసిన యంత మూలధన మున్నదని. ఉండునుగాక. లాభము నిష్కర్షగా వచ్చుననినే తప్ప మూలధన మెచ్చుటకు బైటికిరాదు. దీనిని బైటకుదెచ్చు ప్రతిభయు ప్రభుత్వమువారివద్దనే యున్నది. ఈదేశము చూచి నేర్చుకొనవలసినదేశము. ఆ చూచినప్పు కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు బాగుగా మనకు పరిపరిధముల పట్టజేసినారు. నేకు దానిఫలముల నుండి తప్పించుకొనవలయుననిన నది పొనగద. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల ప్రారంభించి పనిచేసి చూపి లాభమువచ్చుటను కనుబరచినయెడల నే గొందపల్లెలోని పుల్లయ్య శెట్టిగూడ తన మూలధనమును దెచ్చి ముదిడగలడు ప్రస్తుతము మన ప్రభుత్వమువారు చేయలేని పని యిదియే. పరిశ్రమ భాగ్యసమునకు కళాశాలలుండుట పరిశోధనాలయము లేర్పరచుట ముఖ్యతమములే యైనను నిదానముమీద కావలసినవనులు నేటిదినము మన వ్యాపారమును మేటియై జపాను వశము చేసికొనుచున్నది. స్వదేశి దినములలో నేయేపరిశ్రమలు ఫలవంతము లనిపించుకొనినో ప్రభుత్వమువారి మొన్నటి ప్రదర్శనములలో నేయేవస్తువులు హైందవులు సులభముగా చేయగలరను వర్ణించాయమును కలిగించెనో ఆవస్తువులలో గూడ జపాను వంగరాష్ట్రమున కడచిన యాగ్నిపురూ సమునుడి నేటితోపల విజృంభిత వ్యాపారమును కనుబరచియున్నది. ఒక్క నియమితకాల భాగమున (కొన్ని మాసములు యుద్ధమునకు ముందు) నిష్కపుల్లలు రు 9,54,198 లకు జపాను ఎగుమతి చేసెను యుద్ధానంతర మాతేకాలభాగమున రు 15,33,831 లకు దిగుమతి చేసినది. పబ్బులు రు 15,258 ల వ్యాపారముగా నుండినది రు 24,055 లయినది. టోపీలుమున్నగు చిల్లరవస్తువులు రు 2,09,229 లుగా నుడిచిది. 2,10,311 అయినది. రంగు గుడ్డలు రు 3,00,552 ల వ్యాపారము నుండి రు 11,17,464 అయినది. తేయాకు నియమితకాల వ్యాపారము 62,243 అనుండి రు 2,39,12 లకు పెరిగినది. గాజు రు 1,03,755 అనుండి రు 1,97,125 లకు పెరిగినది. గాజుచిమ్మిలు మున్నగునవియే రు 11,890లకుండి రు 1,08,530 లకు వృద్ధియైనవి. కొన్ని విషయములలో జపాను ప్రతిఘటనగా వ్యాపారమున మించ జూచుచున్నది ఎవ్వరో ఇప్పటి యుద్ధమును గురించి వ్రాయుచు నైకోహకు నెండుగయైన జపానుకు పండుగయని వ్రాసిరి. "ఇది పూర్తిగానిజము కానిదీనిక నెవరును జపానును నిందించవలసిన పనిలేదు" అని జపానును మెలునను నొకపత్రికవ్రాసి తా సంతోషమును తెలుపుచున్నది. మనమును కార్యకునియై యుండినచో నాప్రీయా జర్మని లాగుటతోనే జపాను అమెరికాల కెడమియక యీపాటకపాడి యుండి

బిరోహా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

భరితఖండ వ్యాపారము

యధము.

లండను మే 13:—కొలంబుమువారి ఎదుట నేటి రాత్రి 12 బాల్లెను ఆరము ప్రాంగణ గారు భరిత ఖండ వ్యాపారము యధము ఆరు విషయములను గూర్చి యుపన్యసించిరి. ఈ సభకు క్రొవమవుగా రధ్యక్షత వహించిరి. క్రొవమవు గారికిల నుడిచిరి. యుద్ధాంధము నుండియు భరితఖండ వ్యాపారము ఆధ్యక్షతముగ వెలిగి పోవు చున్నది. సో ప్రపంచ మునకును సంబంధించి ఈ మహా సంగ్రామమునకు గాను భరితఖండ వాసులు చేయుచున్న సహాయమునకు మన మా దేశమునకు అన్ని తరగతులవారికి వర్తముల వారికి మతములవారికి వందనము లప్పించ వలసి యున్నది. వెనుకటి యుద్ధములలో వైనికులు చూపించిన ప్రతాపముల నెదురుట ను కొరగాడంద చేయునంతటి ధైర్య సాహసములతో బోరు చున్న భారతీయ వైనికులు ప్రభువు గణ్యులు. తమనకభంగంపరాకమునకు తాత్రమును విరళమును యధోక్త ముగినిలుపుచున్న స్వదేశీరాజులు ద్వితీయగణ్యులు. వారివారి శక్తిసానుధ్యమలనుసరించి వ్యాయవతముని సానుభూతిని చూపుచున్న నేతయులగు శ్రీమంతులు పురుషులు భారతీయులందరును తృప్తియగుణ్యులు.

యధమునకు కలుగు వర్తములు భరితఖండము నందలి స్వల్పవ్యాపారులను చిన్న కర్షకసాయదారులను దురవస్థలను చేయకుండ సాధ్యమగుంతి వరకాభావము తగ్గించుట దొర తనమువారికి విధియై యున్నది. దొరతనమువారు హుండియార కమును గురించియు గోధుమవ్యాపారమును గూర్చియు నిట్టి భావముతోడనే కల్పించుకొనిరి. యధముజరుగు సంకాల

వచ్చును. అయిన నేమిఫలము? ఇప్పటికిని మేల్కొనకున్నాము. జపాను జర్మనీలపై యాలసానముల నాక్రమించుకొనుచున్నది. ఇది యాంగ్ల భూమికి గాని హైందవభూమికి గాని లాభకరముకాదు. ఆఫ్రికా జర్మనీ లాగిపోవుటవలన కలిగిన కాల్తావ్రసంతయు మన ముఖయోగింపగలమని చెప్పుటగాదు. జపాను ఇత్యాదిరాష్ట్రముల వ్యాపారమును సంపూర్ణముగా నెదుర్గలమనియు గాదు. కాని మనచేతగు నస్తుప్రతిష్ఠయమున మనచే నై నంత పరిశ్రమ చేయకుండుట స్వయంకృతాపరాధముగాక మానదు. దీనికై ముందునకు మనము చిత్తిలక తీరదు. న్యాయములతో కార్యములు గావు. ప్రైవేటుగాను నుడువురీతిని తగిలెడితే తగినయోజనాన్యము ఉండకతగినవే. వివిధ ప్రభుత్వమువారు వివిధగా నేర్పాటుల చేయవలసి యున్నారు. అట్టియేర్పాటుల కేసినారని తెలిసిన యెడల తగినవారు ముందుకువచ్చినచో ప్రభుత్వమువారిని విధిముల దోడ్పడదురని స్పష్టమును నయెడల ప్రజయు ప్రజానాయకులును నెనుకంజ వేయరని నమ్ముచున్నాము. కల పరిశ్రమలకు చేయూత కొసగి వృద్ధిపొందుటయు, క్రొత్తవియు వైనవానిని పూర్తిచే కొంతనడిపించుటయు, క్రొత్త పరిశ్రమలను ప్రారంభించు వారి యుపక్రమముల ను బోధించి ప్రోత్సహ మొనగలుగుటయు, అనంత మైన పరిశ్రమలకుపోటీదేశములు రక్షింపగలములు వైచికోనిన వస్తువులకు సుంకములు అధివా ప్రారంభింపటయు మున్నగువాని మూలమున నాయమిచ్చి టయు పరివిధవిధిశ్రమ విద్యాలయములను స్థాపించి శివబడినమే యన్ని పరిశ్రమలను ప్రారంభించు నంతటి యత్సాహముతో పనిజరిపించుటయు పాలక పాలితులసహన ప్రయత్నములచే నెరవేరవలసి యున్నవి. పాలకులును ప్రజలును సుషుప్తిని విడిచి లించిపైచి కార్యపరులైనగాని మహానష్టనములు తప్పవు తప్పవు.

మును హిందూదేశమును క్రొత్తవర్మలను చేయకుండుటను కన్పూర్ణంగా ప్రతిపాదనలకు కన్పూర్ణములను కొద్దిగ నైన తగ్గించుటకను, సాధ్యపడనని ఇండియాదేశమువారుగూడ తలచుచున్నారు. కాని లండనురత్నలకు భవనహాయ మొసంగుటకు చాల తగ్గించవలసియుండును. దొరతనమువారి రూపాయ ఋణములలో స్వల్పముగనో విస్తారముగనో వాటా లనుకొనిన భవనతులగు భారతీయులందరును దేశాభివృద్ధికి యధోక్తముగ తోడుపడినవారగుటయేగాక యధమును కొన సాగించుటకు చాల సహాయమును చేసినవారుకూడ నగు చున్నారు. భారతీయులు యధనిధికి, అధికారభావముతో నొసంగిన విరాళములనుగూర్చి కృతజ్ఞతను పూర్తిగ వెల్లడించు టకుతగిన పదములులేవు. దేశాభివృద్ధియతోడను వైద్యగ్యము తోడను వాణిజ్యవిషయమున భవనము వినియోగించిన వారును గూడ ప్రశంసనీయులు

అంతర్జాతీయ కార్యానవరీషదము.

లండను మే 14:—యధమునకు నీ పరిషదము నిలువ బడినది. సర్. చార్లెసు మెకారాగా రధ్యక్షతన వదలుకొనిరి. లాంకమైలులో పలుకు పూర్తిగా కట్టిపెట్టుచున్నామని వెల్లడింపవలెనను విషయమును మాంచెపురులోని హాలు యంత్ర కాలలవారు నేడు ఆలోచించుచున్నారు. కొన్ని యంత్ర కాలలలో కొందరు పనిచాగ్రా తమకిచ్చు వరుమామునకు తోడు 100కి 10 రూపాయలవంతున బల్లెముకూడ నీయవలెనని కొందరు కట్టుకట్టినందున నిలులచేయవలసినవైనది. ప్రభుత్వము వారు కల్పించుకొనుట నిశ్చయము.

లండనులో గలభాలు.

లండను మే 14:—నిన్న రాత్రి లండనులో గలభాలు జరుగలేదు. జర్మనులకు కృతిరేతులగు పల్లరి జట్టువాండ్రును కొందరిని పోలీసువారు తలపిచినది. న్యూకాసిలులోను గ్రీవు నెండులోను కొన్ని దుకాణములు ధ్వంసము చేయబడినవి. మంటలూర్ను గట్టుముతో నిట్టచల్లి న్యూకాసిలులో గుంపుకు పారబోలిరి.

లండను మతగురువుగారి బోధనము.

లండను మే 10:—నెలలుపాటుచేవాలయమున బాలవేగు లకు లండను మతగురువుగారిటుల బోధవేసిరి:—ప్రపంచమున పుట్టిన వారందరిలో బలమైనగాం ద్రులవారు ప్రపంచము నంతను మోసింప బాచుచున్నార. వారంత బలవంతులగు టకు మనలోపమే కొంతవరకు కారణము. నేనడట సమాధి చేసిన రాజ్యప్రభువు నాకత్యంత ప్రేమాస్పదడగు వృద్ధ పీరుడు. (మన మొకపిచ్చి జాలివారమని) కొన్ని సుంకత్సరము లకు పూర్వమే చెప్పియుండెను. అతడు చనిపోవు వరకును గూడ మనయందుల కెంతోచేయుచునే యుంటిమి. మననా పూజ్యుని హిందోపదేశమును మన్నింపనంతటికెట్టి వాండ్రును నండలకు ఫలితముగ నేకు చేలకొలదిగను లక్షల కొలదిగను ప్రాకులను గోల్పోవుచున్నాము. వినియున్నచో కొన్ని నందల కన్న నిధికముగ నమ్మము యుండదు.

బొంబాయి లుచాలు.

లండను మే 10:—బొంబాయిలో ఏప్రిలు నెల 17వతేదీన బయలుదేరినట్టపాలు నేకు లండనులో బహ్యుదా చేయబడును.

ఒక స్త్రీ మరణము.

నలుమరై నుతో కొట్టుకొనట

బీరు మే 14:—కొలెయిగు స్త్రీమరు శత్రు సముద్ర ములో నొక జర్మను సులుమరై నుతో కొట్టుకొనినట్ట. ఆనాడు రెండుపడవలు దాప్పిపో చేయబడినవి. పడవలకు బూన్చోదేసినఫలముండే స్త్రీమరుసులుమరై ను కొట్టుకొనినట్ట. స్త్రీమరుక గానులకు కుతుకుతగిలింది. తరువాత నీటిగూడ చూసే లేకుండెను. సులుమరై ను మునిగిపోయియుండునని వీరు చెప్పుచున్నారు.

లండను మే 10:—వాల్కెటకు సంఘమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—ఈనాడులో ఇంగ్లండుదేశపుతల్లి లకు 10122 స్త్రీమరులనుచ్చి వెల్లడిన పినిగో ఆటమాత్రమే ముందినట్లుబడినది.

ఇంగ్లండులో నిరవధిజర్మనులు.

పత్రికలకువాసి ఆసక్తులనిదెలుపుట.

లాహారు మే 14:—సిరియలందు మిలిటరీ గజెట్టు పత్రిక క్రిందివాక్యవచ్చినది:—సర్ ఫాలిషెన్సు, సర్ ఇషిఫ్, సర్ కారువేయగ, సర్ ఫాలిషెన్సు లియోపాల్డోహిర్స్సుగా న్నను, మరికొందరును పుట్టుకచేత జర్మను దేశీయులు. యధములో జర్మను లవలంబించుచున్న పద్ధతులను వీరు ఖండించుచు మైయుపత్రికకు వ్రాసి తమ యసమ్మతిని తెలియజేయుచున్నారు. (బ్రాహ్మోస్మ, నాటింగు హాములలో చాల కాలమునుండి నిరవధి, జర్మనులు పురాని పతులదగ్గరకు వెళ్లి సంగతి సందర్భములకు చెప్పుకొనిరి. లండ నులో నిరవధినివారు ఒక సభకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

ప్రాము

పారిసు ప్రకటనము

లండను మే 14:—పారిసు నిన్న సాయంకాలమిటుల ప్రకటింపబడినది. ఈ జరుగు డిగట్టుననిన్న రాత్రి మరియొకసారి తలపడిన జర్మనులను తలపిచెనది. జర్మనులలో మరియొకసారి నేకవందల మంది గలరు. మాతేశమలు పారి పోయిరి. అగ్రామునకు తరమున మాకు ముఖ్యులగు సూతన విజయము లభించినది. కేంస్టోలో మేము పట్టుకొనిన పరికరము లలో 2 వెడ్డెఫిరంగులు 12 కందకపు ఫిరంగులు 3 వెడ్డె మోటారులు చాల మరఫిరంగులు 8030 కుపాటులు విస్తారము మందు గుండును గూడ గలవు చెరుకున్న అడవిలో మాఫిరంగి గుండ వలన చాతులైన 3 కంపెనీల జర్మనుల శవములకు కన బడినవి. మేము ముందునకు పోయి అగ్రాసిను గ్రామమును స్వాధీనము చేసికొని అనేక వందలమంది శత్రువులను కయిది లనుగా పట్టుకొంటిమి. న్యూవేర్గ్రామమున మరల చాల ఇండ్ల వరుసలు మాస్వాధీనమైనవి. అచట మాకు 17 ఫిరంగులును వెడ్డె మోటారులును దొరికినవి. బాగ్ బెల్లిలోను అగ్రోమలోను జర్మనులు రెండుసారులు మమ్ములను దలపడి పారిపోయిరి. బోయిసులీ ప్రాత్రీ పూర్తిగా మాకు స్వాధీనమైనది.

పారిసు మే 14:—పరాసు అధికారుట్లు ప్రకటించు చున్నారు:—సోయిషెజుకు ఆగ్రేయభాగమున వర్తముకురిసి కాజబారుచున్నది. ఇట్లున్ను పరాసువారు కడచినరాత్రి యెడతగకుండ, జర్మనీవారి నెరిరించి, చాలకందకములను పట్టుకొనిరి. నిన్న పట్టుకొనిన ప్రదేశము లన్నిటిని పరాసువారు నిలుపుకొనిరి జర్మనీవారిని పరాసువారు నాలుగుదారుగృహ ములకు ఎయిని లోవలోని చాలకందకములను ధ్వంసముచేసిరి.

రవ్యము

రవ్యము వైద్య పక్షి.

లండను మే 10:—(ఈ తంతివార్త మార్గమున నిలచి పోయినది.) రవ్యము వైద్య పక్షి టూర్నోకు తూర్పునకొన్ని మైళ్లదూరము నండి నూటిగా దుమ్ముకనువరకును కలదని వెల్లెగ్రాడు విలేఖరి మైన్సు పత్రికకు వ్రాసెనుగాని అట నండి ఆ వైద్యము తూర్పునకు నరలునో లేక కాల్పేని యను లగు దాటునో అతడు వివరింపలేదు.

జర్మనులు నిగోధింపబడుట.

లండను మే 11:—గ్రావియలో తూర్పు భాగము నకు మేము చురుకుగా పోలే ముడ నున్నామని శత్రువుల ప్రకటనము గూడ నూచించుచున్నది. జర్మనులు ముందునకు బోకుండ నిగోధింపబడినదని వెల్లెగ్రాడు నూహింపబడు చున్నది. రవ్యములు నగముదారిలో (పెనమెలు నంకక గిరి. ఆయినను వారు టూప్కోకనును అచటనున్న ఇనుప దారిని కాపాడగలరు.

రవ్యముల ఆత్మవిశ్వాసము.

అలహాబాదు మే 14:—వెల్లెగ్రాడులో నిటు నొక ఆధాధికార ప్రకటనము ప్రకటింపబడినది. రవ్యము లెప్పటి వలెనే నిశ్చితభావముతోనే యున్నారని ఈ తంతివార్తలన తెలియుచున్నది. దునాతీనధ యధధరంగము 18 మైళ్ల వెళ్లాల్యము కలిగియున్నది. ఇచట జర్మనులు 7 వైద్యములనుంచి. జర్మనులు రవ్యములను వెనుకకు కడిపి రేగాని రవ్య ము పంక్తిని ఛేదింప బాలలై కి ప్రస్తుతము రవ్యము లాక్రమించుకొనిన సూతన సాములు చాల నుసీరము లగుట వలన రవ్యని లిక వెతుక బోగొనగా సందియమేమియునులేదు. సహాయ వైద్యములు గూడ వచ్చినవి. తగిన ప్రతీకారములను పూర్తిగ పలుపుటకు రవ్యములు సిద్ధముగానున్నారు.

రవ్యువారి నమ్మకము.

సిడ్నీ మే 10:—ఇంగ్లండునుండి సంగతి తెలిసినది:—వార్సాలోని వైపునిలేఖరు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—ఇంగ్లండునందు రువ్యుగాని ప్రజలందరకు చాలామృత మున్నది. ఇంగ్లండు శాశునీయముగ ప్రకటించుచున్నదని వీరియభి ప్రాయము. ఇంగ్లండునే నమ్మికొని యుండవలయునని వీరు నటి:మిక్రకతో నున్నారు.

ఇట్టి.

జర్మనులు ఇట్టివారిని భయపెట్టుట.

అమెరికా మే 14:— హాయినిపత్రికకు లండను విలేజింగ్ పంపిణీ తంతివా. శోమ విలేజింగ్ పత్రిక కిటుల తంతివా. ఇదిగతము జర్మనీవారు ఇట్టి వారిని గూఢాఘ్ర మాటలతో దెవరించుచుండి. ఇప్పుడది ముని బండబాగులకు దిగి. "ఇట్టిదేయలరగు మీరు మిత్రమండలివారికిగోడ్వడినచో మీసాత్తును నాశము చేయుట, దురాగతములు చేయుట, హత్యలుచేయుట, మిశ్రీలకు మన భంగము కలిగించుట, హింసపెట్టుట, మున్నగు దారుణములను చేసి తీరదమని జర్మనులు ఇట్టివారికి నిర్భయముగ తెలుపుచున్నారు.

హాలండు

డచ్చివారి పడవ.

ఒకవిసానము బాంబులను వేయుట.

హాలండు మే 14:— ఒకపడవమీద విమానముకట్టి బాంబులను వేసిరి. ఈపడవమీద డచ్చివారి పతాకముండెను. కాని బాంబులు తగలలేదు. తప్పిపోయినది. ఈ దౌష్ట్యము జరుగుచుండగా తక్కినపడవలు చూచినవి.

దక్షిణాఫ్రికా

జర్మనుసేనలు గ్రూటుఫాంటెనుకు పోవుట.

లండను మే 14:— విముహూరు. ఇటీవల న(పధాన ముగ చేయబడినట్టియు ప్రభుత్వ కార్యస్థానములు క్రొత్తగా నెలకొల్పబడినట్టియు ఈ తీరముననున్నట్టియు గ్రూటుఫాంటెనుకు జర్మనుసేనలు వెనుదిరిగి పోయినవి.

జోహానెస్బర్గ్ లో గలభా

లండను మే 13:— జోహానెస్బర్గ్ లో 10 పెద్దగిడ్డంగులను 20 దుకాణములను 11 ఇతర గృహములను గుంపువాండు తగులబెట్టిరి. జర్మనుల కల్లును నాశముచేసిరి. దోచుకొనిరి. జాతీయగీతములను పాడుచు వీధులవెంటిరిగిరి. నేడు మరల గలభా ప్రారంభించిరి. జర్మను నగలనర్జునులను దోచుకొనిరి.

అమెరికా

వాషింగ్టనులో జర్మను రాయబారి కార్యాలయము లండను మే 14:— వాషింగ్టను పోలీసువారు జర్మను రాయబారి కార్యాలయమును కాపాడిరి.

ప్రయాణికులకు హెచ్చరికలు మానుట.

లండను మే 13:— వాషింగ్టను. యుద్ధ సంబంధము గల దేశములవారి నాకలతో ప్రయాణములు చేయగూడదని ప్రజలను హెచ్చరింప నక్రమలేదని వాషింగ్టనులోని జర్మను రాయబారి వాస్తవత్రికలకు తెలిపెను.

అమెరికావారిజాబు

జర్మనీవారికి పంపించుట

న్యూయార్క్ మే ౧౪:— అమెరికావారు జర్మనీకిపంపించిన, జాబులోనిసంగతులను దాదాపుగ అమెరికాప్రజలందరు ఏకభావముతో వార్షించుచున్నారు. జర్మనీ వారు సమాధానమివ్వకల మనని అమెరికావారు పట్టుదలతో నున్నారు. కాని తీవ్రతయేమియులేదు. యుద్ధసమయములో స్త్రీయరులకు మున్నగువానికి వర్తించు అంతర్జాతీయధర్మములను స్త్రీని నిలువబెట్టుటకు నిల్వన గారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. యుద్ధమునకు దిగిపోలేదా అమెరికావారు చెప్పిపట్టుచిని మంచిమాటచేసికొనతో, ఏవో యొకటి జర్మనీవారే నిష్ఠయించుకొనలేక.

జర్మనీ

జర్మనులయందు ప్రపంచయుద్ధంతలురు

వ్యతిరేక భావము కలుగుట.

లండను మే 14:— జర్మనులు టానిసియాను మంచుటలను ప్రపంచయుద్ధంతలురు వారివై వ్యతిరేకభావము కలిగి యున్నది. లండనులో అనేకభాగములలో గందరిగోళములు జరిగినవి.

జర్మనుల ముమావణ.

లండను మే 12:— జలూత్గొమ్మలకచ్చిన యుత్తరపులను మేము పూర్తిగా మార్చివేసితిమి. ఇంతటనుంచి యుద్ధావరణ

మునందైనను కేవలము మాకు విశోధకరములగు కార్యములను చేసినవానినే గాని తక్కిన తటస్థదేశములవారి నాకల జోలికి మేము రాములని జర్మనులు జర్మనీలోని అమెరికా దేశపు రాయబారికి తెలిపిరిని వాషింగ్టనులోనున్న రూటర్ విలేజింగ్ తెలిపెను.

బాంబాయి

చుక్కస్వామిదొహము.

బాంబాయి మే 14:— మాగజీను పోలీసు కోర్టులో గుమాస్తాగానున్న పీటరు బార్బి అను నతడు వేరు వేరు సాగులు మొత్తము 1800 వారిం చెనని బాంబాయి సి. ఇ. డి. ఇన్వెస్టురు మోగుగా రచనిపైని 4 వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గారి ముద్ద కేసులెచ్చిరి. ఈ ముద్దాయి 2 వ రాజధానిమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో న్యాయ విషయ సంబంధముగు గుమాస్తాగా నున్నపు డొకబాబులో 1984 లు ధాగావకు నిమిత్తము పుచ్చుకొని ఆసాము నొక సంవత్సరము వేసి వేసి నగదు గుమాస్తాకిచ్చెను. అతడు దానిని విప్పిచూడగా నందుకు 984 లు మాత్రమే యున్నవి. ఈబాబు తులో ముద్దాయి లెక్కలనుగూడ పోరజీ చేసెను. ఆసంబంధముననే అతనిని పట్టుకొనిరి. ఇటీవల మరికొన్ని నేరములు బయలుబడినవి. యజమాను లెనతో తెలియకపోవుటవలన దొర తనమువారికి దఖలుపడిన సాత్తులను కొన్నిటి నితరులవారిం చెను. ఒక కానిస్టేబులుకు బహుమాన మిచ్చుటకొరకు ౧1500 పోలీసు కమిషనరు గారికి పంపకుండ నితడు హరించెను. మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్దయునీ రిమాండులో (విచారణలోని ఖయిదిగా) నుంచిరి.

కరాచి

దొరతనమువారు పోగయోడలను గుత్తగొనుట.

కరాచి మే 14:— ఈవారములో దొరతనమువారు కొన్నికొన్ని పోగయోడలను పూర్తిగా గుత్తచేయుటయేగాక తక్కిన వారిలోగూడ చాల ఫలమును పుచ్చుకొనిరి. లేకున్నచో ఎగుమతిదారులు పాకేజీలు మున్నగు వానిని ఎగుమతి చేయుటకు వీలు గానుండెడిది. ఈ కారణమున దొరతనమువారు సంపుగోనుముల తప్ప మరి ఏసంకుకు పోకవీలులేదు. దొరతనమువారిపుడు 55 పిల్లింగు లెక్కవదిరి.

భీమాసాములమీద ఆదాయపుపన్ను.

కరాచి మే 14:— భీమాకంపెనీల కియ్యబడిన సాము మీద నాదాయపుపన్ను విధింపగూడదని వంగజేశపుర ప్రక సంఘమువారు దొరతనమువారికి కోరిన విషయమున కరాచీ వక్రకసంఘమువారుగూడ నేకీధనించిరి.

యుద్ధసందర్భమున పట్టుకొనబడిన పోగయోడ

కరాచి మే 14:— గుర్రుల ఫెల్సను పోగయోడ అతెడ్డాండ్రయానుండి నేడిచటికివచ్చినది. అతెడ్డాండ్రయానున్న విచారణకర్త యొసంగిన ప్రత్యేకములపట్టి పరకులు వారి వారి కిచ్చివేయబడును.

కలకత్తా

హోమామార్గమును బాగుచేయుట.

కలకత్తా మే 14:— హొమ్స్విటలకు నడుమనున్న లోహమార్గము మరల బాగుచేయబడినది. నేడుదము 8 గంటల మొదలు వైలుబండ్లు మరల సరాసరిగ పోవుచున్నవి.

దేశీయక్రొస్తవులపై నిమాత్మనేరము

కలకత్తా మే 14:— హైకోర్టులో జోసెఫు నికలసన నతడు నాత్మచేసెనియు 2 వ ముద్దాయి మద్దతుచేసెననియు తక్కిన వారిందరు దుర్గాధిపు కుట్రగలభా చేసినయును మొత్తము 10 వందల దేశీయక్రొస్తవులమీద లేబడిన కేసును న్యాయమూర్తి చావగారు ప్రత్యేక ప్రాప్తికులతో నేడు మధ్యాహ్నము విచారణచేసిరి. మొదట నందరి ముద్దాయిలను తక్కిన నేరములకు విచారణచేసి పిమ్మట 12 ముద్దాయిలను నాత్మనేరమునకు ప్రత్యేకముగ విచారించెదరు. ఈ నేరము ఫిబ్రవరి నెల 14 వేదీ కలకత్తాలో ఫియంగ్లలేనవపిల్లో జరిగినది. అదట దేశీయక్రొస్తవులకును గుజ్జపుబండ్లకు దోలు వారికిని కలకత్తాకిరిగి. అదట నొక అంకడిలో మూడే అను నతడు తేయాభాసేటిని ప్రాగుయిండగ డిక్రూజు అనునతడెదనిని బయటికిదెచ్చెను. ముద్దాయిలందరు నతనిని పిడికెల్లతోను కట్టలతోను తూనికరాళ్లతోను పోదాయుడతోను కొట్టిరి. ఇట్లు కొట్టి ముద్దాయిలపారిపోయిరి. పిమ్మట మాన్సిన్ దైవ్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి. నేడుబుధుడున్నది.

వివాహ నిచ్ఛేదము

కలకత్తా మే ౧౪:— తనభర్త దురాచారుడనియు తన్నుబాధించుచున్నాడనియు అందువలన వివాహము రద్దు చేయవలయుననియు నైసు అల్లిను ప్రాను అనామె తనభర్త యగు ఎచ్చెస్టు బిస్మిల్ ప్రాను అనామె తనభర్త కేసును న్యాయమూర్తి కేవునగు హైకోర్టులో తీర్మానించిరి. ముద్దయిపత్నీయున నెవ్వరును వాదించలేదు. ఈ దంపతులకు లాహోరు క్రొస్తదేశమున ౨3-౧౨-౧౯౦౧లో వివాహము జరిగినది. ౧౯౦3 వరకును వారు ఇండియాలో ననేక స్థలములలో నివసించిరి. కడసారి వారు డండం కంటోను మెంటులో నివసించిరి. అప్పుడే భర్త మద్యవాసలాలనుడై భార్యను బాధింప ప్రారంభించెను. వీరికిపన్నువారు నలుగురు పిల్లలకులరు. భర్త మరి ఇద్దరక్రొస్తలతో వ్యభిచరించుచుండెను. న్యాయమూర్తి ఫిర్యాదని ఆమె సాత్తులను విచారించి వివాహము రద్దుచరచి బిడ్డల వామెయే పోషించునట్లు తీర్మానించిరి.

కలకత్తా హైకోర్టులో రిజస్ట్రారు పనులు.

కలకత్తా మే 14:— కలకత్తా హైకోర్టులో డిప్యూటీ రిజస్ట్రారు గానున్న మా రిమెంప్రెగారు డివాలా కోర్టులో రిజస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి. కాన జి. రై పరుగారు డిప్యూటీ రిజస్ట్రారుగాను యస్. సి. మిత్రుగారు ప్రధమ సహాయ రిజస్ట్రారుగాను నరసింక చంద్రముకర్తీగారు ద్వితీయ సహాయ రిజస్ట్రారుగాను నియమింపబడిరి.

గొప్పవారి బుద్ధవాపులగుట్టు విచారణ.

కలకత్తా మే 14:— వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిటుల ప్రకటించి మార్చి నెల 4 వ తేదీన శ్రీరాజప్రతినిధిగారు కలకత్తాకి పనుమింటో ప్రభువుల శిలానిగ్రహములను ప్రకాశ మొనరించినపు డనటికేనుచున్న కొండల గొప్పవారి బుద్ధము గూడవాపుచేసి పరిశోధించిన విషయమును విచారణచేయుటకు గవర్నరుగారు తీర్మానించెరి. ఆయనప్రముఖులు జరుగుచున్న ప్రతీ కేసునక నతిమారముననున్న జైట్లాముకోడు నందునబడిన 16 వ రాజపుత్ర పటాలములోని 2 కిపాయిలిటులు పరీక్షించి నది యథార్థమేనని తేలికది. వీరికి వీరి హస్తగతుడిలు లాజ్జ పించెను. అప్రకాశము వారుచేసిరి. అన్ని బండ్లకు పరీక్షింపవలెను. "మూయబడినబండ్లను నేనెరుగు మనుష్యులను బండ్లను అవి పరీక్షింపవలెనని" నాకు తీర విచ్చిరిని హస్తగతు చెప్పెనున్నారు. ఇట్టి యుత్తరపులను పోలీసు కమిషనరు గాని పెద్దయుద్ధగోళులుగాని ఇచ్చియుండలేదు. ఆ హస్తగతు యుద్ధరంగమున కేగుటకుగాను ముందు నెలపు మీద వెల్లియుండినందున అతనికిట్టి యుత్తరపుల నెకరిచ్చికో తెలిసికొనుటకు వీలు కలుగలేదు. కొందరు క్రిందియుద్ధగోళులు యుత్తరపులను సరిగ్గ గ్రహించలేక ఇట్టి చూచినదిని కిపాయిల కప్పగించుటపారబాటు. ఆ కిపాయిల లెక్కవనిగూడ నెరుగున గాన నిట్లు పరీక్షించుట తటస్థించినది. క్రింది యుద్ధగోళులు అధికారమును తెచ్చిపెట్టుకొని నందున ఇటుల జరిగినది. ఆలోచన కలకత్తా లాగ్ జులి వ పు గారు మానసియులగు నవాబు సయ్యదు సున్నతులు ముదాగారు రాష్ట్ర మైకాధిపతి గారు-దొరతనమువారి ప్రధాన కార్యదర్శిగారు మానసియులగు చాదరీగారు-మనుష్యుడు ఇస్మీలుఖానుగారు-మానసియులగు ఫజలచానుగారు మున్నగువారి బండ్డాపబడి నవి. వీరికందఅన కట్టియుబ్బంది కలిగించుటకు చాలించితిండు చున్నామని గవర్నరుగారు తెలిపిరి.

గ్రామములోని స్వచ్ఛందసేవానాథులు

బందిపోటుదారుల నాకస్మికముగ చావట.

కలకత్తా మే ౧౪:— జిల్లాలో నొక సామాన్యమగు బందిపోటు జరిగినదని పోలీసువారికి తెలియదచ్చిని. గతమున వారమునాటిరాత్రి సుమారు 10 గంటలవేళ వార సత్తులోని వాపరానివాసియును బాబూపంచానము కర్మిగారి ఇంటికివచ్చిబందిపోటు జరిగినది. బందిపోటుదారులు 20 మంది కత్తులకు ఈ తెలుసు గండ్రగొడ్డెల్లకు కట్టలను బట్టుకొని ఇంటి లోతోరలడి దోచుకొన సాగిరి. ౨౩ రిలో కొందరు బగుటరియవడి గ్రామస్థుల డ్దు గాకుండ కట్ట సామును కత్తిసామును చేయుచుండి లోపలనున్న వారింటి వారిని చావించిదోచుకొనుండి. ఇట్టిబందిపోటులు జరుగుచుండుటవలన గ్రామసంతోష భారమును పూర్వ స్వచ్ఛంద సేవానాథులగు యువకులు కొందరేవాస్తవిని కొంతయందగ్రామ స్థులను గ్రామ నపుకరులను తోడుదీసికొని అయింటి వినియమున పొందియుండిరి. కొంతయందగ్రామస్థుల కలకత్తాలో భవముదోచుకొని వచ్చెచుండగ్రామస్థుల నాకస్మికముగ చావపె బడిరి. వారికిని వీరికిని గొప్ప పోగొటులు జరిగినది. వారిలో ను వీరిలోను చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. బందిపోటు దారులు గ్రామస్థుల సొమ్ము హెచ్చుగా నందుట వారి గాయముల తగిలిన దొంగలను మోసికొని పారి పోయిరి. గ్రామములను తగిలిన దొంగలందరిని గ్రామములు పట్టుకొనిరి.

ఈ సంగతిని ఎవరు చెప్పింది చెప్పరలెను లేదా అధ్య.
పక్షము అతని ఊరి పేరైనా తెలియజేయ
వలెనని న్యాయవాది పట్టుపట్టెను కాని, తరువాత.

ఈ విషయ మంతయు ముగిసినది కాదుకొని. మరయు గదర్లు మొలు ఆద్యక్షులుగారు నాగార్జున కుట్రలోని సంతులన తెలిపిన వారికి ప్రాణభయ కవలకవచ్చును. అందుచే సాక్షి కేసుగతిని ఎరువు చేసి తెలుపుచు బలవంతపెట్టుట అంతమాదికాదు.

తరువాత గదర్లు మొలు ఆద్యక్షులుగారు నవాబు ఖానును కొద్దిసేపు తిరిగి పరీక్షించిరి.

సాక్ష్యవిచారణ

తరువాతి సాక్షి లిఖతు మామతు ఖాను గారు. వీరు ఆయ్యతరసములో పోలీసు దీక్షాటి సూచించుచుండెంటు చాభాబుదిపోటును గురించియు, వీరు చేసినవిచారణను గురించి వివరములను తెలిపుచు నిట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి:—జేరిరాము అను మామల కారు హత్యచేయబడెను. కర్రలు వెట్టి కొట్టుటల నన, బాంబులను ప్రేల్పుటలనన, పదిమంది గ్రామములకు కూడ దెబ్బలు తగిలినవి. వీరిలో జేరిరాము భార్య కూడనున్నది. కొందరు దారుణమైన దెబ్బలు తగిలినవి. ఒక బాంబు ప్రేలి ప్రమాదమువలన దొంగలలో నొకడు చని పోయెను. ఇద్దరు దెబ్బలు తగిలినవి. వీరిలో నొకనిని గ్రామ స్థులు పట్టుకొనిరి ఇరువురికొక్కలు, మేము, పగలిపోయిన దొంగరము (దీనినిద ఆర్. ఆర్. అను అక్షరములున్నవి.) బ్రధలయిన ఒక బాంబు ఈ ప్రదేశములో దొరికినది. ఇది బాంబున బండ్లలోనుండి దొంగలచేతుల నోరు లుండెను. ఇంతిగాక, కొండు రి నా ల్గురులు, పోలీసులు, కష్టము చేయుటకు పనికిరచ్చు కొన్ని పనిముట్లకూడ దొరికినవి. ఇవి యిట్లు పట్టుబడిన దొంగల గదర్ల నున్నవి. తరువాత నేను కేసును నిర్దేశించితిని. కాలాసింగు వాళ్ళు లును నిచ్చెను. అందులో తానును మరొకరును నేరముచేసి నట్టిత దొప్పకొనెను. వీరిలో నొకడే నేనులోయ్యును. ఇతడు తి:పాలములో మరునాడు పడి యుండెను. ఇతనికిండునామిద ను, చొక్కామిదను రక్తపుసుక అన్నవి. దెబ్బలు తగిలిత వారిని చికిత్స చేయించుటకై వైద్యశాలకు పంపితిమి. సునకసింగు దెబ్బలు తగిలినవారిలో నొకడు దెబ్బలు ఎందుకు తగిలినదని యడుగగా, ఇంట్లో దొంగలు పడకుండు రక్షించుటలో తగిలినట్లు చెప్పినాడుకాని గ్రామస్థులనడుగగా, దొంగ లను తరుముటకు వచ్చినవారిలో నితడు లేడని తెలియజేసిరి. జేరిరాముని ఇంటికంద నొక గొయ్యిగింద వీరు బురద యుం డెను. దానిలో నొకబాంబు ప్రేలలేదు. గ్రామస్థులను భయ పెట్టి దొంగలు పారిపోవుట కిట్లు చేసేయించుచు. ఇది సరి యైన ధలములో పడలేదు. అందుచేత ప్రేలినది కాదు. ప్రిలేనది 7 వ తేదీ నేను చేరిసింగుకు కలుగుచేసి పిలిపించితిని ఇతడు కోహలాలో జయిలుగారుకు “నలనవై వచ్చినవారి నొకనిని పట్టుకొనెను. ఇందుకు సాహాయ్యము కావలెను. గూఢచారి: పుచ్చయ్య వాచొకడు కావలెను. అట్టి వాని ఒకని మావెదవా”యని అతని నడిగితిని. వానినిద లేలా సింగు కిర్పలుసింగు అను:తని తీసికొనివచ్చెను. ఇతడు చాల కాలము పివాంగు మలాకాసింగపురము మున్నగు ధలములలో నాలకాలమున్నట్లును వలసవైచివచ్చినవారిలో కొందరిని ఎగియున్నట్లును, కుట్రదారులనమృతము సంపాదించుకొనడ నియు, బలవంతుసింగు సివారవ్వారా ఈపరికారలగయు. తెలియజేసినాడు. అంతకింద వివరపక్షమునాను లాహోరు ఆయ్యతరసము జిల్లాలలో నేమిచేసినది, కిర్పలుసింగు నిరంతరము నాకు తెలియజేయుచు వచ్చెను. మోదకి గ్రామములో కుట్రదారులు బందిపోటు చేయదలచినట్లు కిర్పలు నాకోచెప్పగా, లాహోరుపోలీసుమీద పడి, ప్రేరకు ఆయ్యములను లాకవలసిందని దొంగలకు తెలియజేయుటకు, కోరి తిని. ఈసంగతి కిర్పలు దొంగలతో చెప్పెను. వారిందు కంగి కిరించిరి. నాకాచి దొంగలవద్దనుంచి అందరిని పట్టుకొనుటయే నాయుద్దేశము. జయిలువారు జేలాసింగు, ఎర్రమును కిర్పలు దగ్గరనేఉండేవాడు. కాని గుట్టుబయటపడకుండు ఎక్కడో నక్కొ ఉండేవాడు. 5 పోలీసు ఆఫీసులతోను 10 మంది కాని ప్రేలిలతోను తక్షణము బయటదే లాహోరు రావల సిందని, కిర్పలు నాకు ఫిరంగ 15వ తేదీని తింతివాస్త్రమెను. కాని, తెల్లగ్రామ ఆలస్యముగ వచ్చెను. జమును పోగుచేసి వెళ్లుటకు వ్యవధి లేకపోయెను. కాని జేలాసింగుకు వెంటనే పంపించితిమి. అతడు లాహోరుకు వెళ్లినాడు. తక్కినవారు మోటారులెక్కి ఇళ్లదలచిరి కాని ఇంతకుముందే గాఢదని జేలాసింగు తింతివాస్త్ర పంపించెను. కిర్పలుసింగు వద్దనుండి మరొక సమాచారము తెలిసింది. కుట్రదారులు ఫిరంగ 18 వ తేదీ లాహోరులో సభ చేయ దలచినట్లు తెలిసి నేను 18 వ తేదీని ఆక్కడకు వెళ్లితిని 19 వ తేదీని మోషి గార్డమున కనభలన్న ఒక ఇంటిని సోదాచేసి తిని. దీనినిగము లిదినకు సాక్ష్యముగా చెప్పబడింది. వీరు చెప్పిన సంగతులు ఇదినకు తెలియజేయబడిన విషయములను ప్రసంగించుచున్నది. నాకు కొన్ని సంగతులు తెలిసి, ఆయ్యతరసము ఇండ్లను సోధించితిని. ఆయ్యతరసములసింగు వాళ్ళు లును చెప్పిన విషయమును వీరిసాక్ష్యము ప్రసంగించుచున్నది.

సిద్ధు

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు

సిద్ధు మే 14:—జరగలు బోధాగారి సేలు జర్మనుల వైర్యుని ఆక్రమణ ముఖ్యపట్టణమును విండుహాతును స్వాధీ నముచేసి కొని. ఆంధ్రవైర్యులతోకమును ప్రతిష్ఠించినది. జర్మను లేమియు నిశోధమును కలిగించి యుండలేదు పట్టణములో 3 వేల యూరోపియనులు న్నారు. 5 వ బాను ప్రాంచి గారు తమరిపోల్లో నిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.—ఇప్ల సుకు తూర్పుభాగమున జర్మనులు తిరిగి, యొరించినప్పుడు వెనకకువెట్టితిమి. జర్మనీవారికి మూడవప్రయత్నము మొదటి రెండుప్రయత్నములలో వలెనే ఇప్పుడును వీరికి చాలనవ్వము కలిగినది. అగ్రాకు ఉత్తరభాగమున పగానునానపట్టుకొనిన సాకములలో కొంతభాగమును, మంగళనాగమునాడు జర్మ నులతిరిగిపట్టుకొనిరి. కాని తక్కిన వోట్ల జర్మనులు యెదిరించినప్పుడెల్లను పగానునాన వెనకకు వెట్టివేయు చున్నవి. మరయు మూడు వరకు కందకములను పట్టుకొని కాకెన్నకేతూర్గునమున్న ఆవపులలోముందుకుపోవుచున్నారు. ఇక్కడి జర్మనుల రాకపోకలకు ఒకపే మార్గమున్నది. ఈ మార్గముదగ్గరకు పగాను సేలు వెళ్లేది. పగానుగ్రా మములోని కొంత భాగమును పగానునా రివ:నే స్వాధీను చేసికొనిరి. తూర్పుగంగమున ఆస్తియా జర్మనీసేలు ముందు కు పోవుచున్నది. జర్మను అధికారులెట్లు తెలియజేయు చున్నారు:—మానేలు సాకకు, దీగోవులపుష్క సాననదిని వాటిని. ఇరుగులకు మేము జర్మను పట్టణమునకు 25 మైళ్ల దూరమునకు వచ్చితిమి. అధికారులు యొరిచిన సాకములకు కవర్తనసేలు వెనకకు ములుచున్నది కవర్తనము, ప్రకటిం చి. ఉజ్జకునములలోను, ప్రేలోను ఆస్తియా సేలు రహస్య వారి నెదిరించినప్పుడు చాల నవ్వముతో వెనకకు వెట్టివేయ బడచుచున్నది. కాకేయియా మధ్యభాగములను గవర్తనసేలు వదలివెట్టెనట్లులేదు. అస్తియా తూర్పుభాగపు చిరగను గు వ్యయ సేలు మురుగు శత్రువులను నెట్టికొని ముందుకుపోవు చున్నది. ఆస్తియానులను వీర్రుగది ఆకారలకు తగిలించెను. వాల్లికు పగకాలలో, రుహ్యసేలు, జర్మనులను మాలియండి తరిమివేసి, సారోపోవున్న జర్మనులను వైర్యునిభాగమునకు తరుముచున్నది.

అగ్రానుకు ఉత్తరమున జరిగినయుద్ధమును గురించి పగా నునానెట్లు తెలియ జేయుచున్నారు:—కందకములలోనుండి ఉజ్జకునములు 7 నెలలనుండి యుద్ధము చేయుచున్నాము. ఇక్కడ మాకు కలిగినంతవిజయము మాకుగాని, జర్మనులకుగాని ఇదివరకెప్పుడు కలుగియుండలేదు. 14 మొదలు 24 మైళ్ల వరకు కొన్ని కొన్ని ధలములలో ముందుకు పోతిమి. 2400 మంది ఖయదీలుగవరకెరి. 12 ఫిరంగులు 60 మర ఫిరంగు లలుకూడ పట్టుకొనబడినవి.

ఇటాలీ వశేపు ముంత్రులు రాజీనామా నిచ్చుట.

లండను, మే 14:—కోము- మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చిరి. స్థితిగతులను బట్టి అకపరమైసేతిరి మంత్రులువలెనా రెన్నచి. అంతర్జాతీయ విధానమును దేఖియులందరు నామో దించువండుటయే యం లకు కారణము గాజుగాకేమియు నిర్ధారణ చేయలేదు

జర్మనుపతాకములు తీసివేయుట.

లండను మే 14:—కెయిరు, జర్మను యురగాజు మున్నగువారి పతాకములను ఎట్టిఉత్సాహమునలేకుండు నె:టు జార్జి దేవాలయమునుండి తీసికొనిపోయిరి.

ప్రతిమరల పనివాండ్ర కట్ట

లండను మే 14:—దొరకమునారి కనకముగ విస్తారముగ కావలసియన్న ముతకములప:చేయపనివాండ్రు యుద్ధసంబంధమైనపనిచేసినందుకుతమకుట్రమియ్యకలెనెకొరి రి. యంత్ర కాలాధికారులు సభచేసి ఇట్టియ్య రాదని తీర్మానించిరి. సోపవారునాడు యదమానులను పనివాం ద్రునకులసి సభచేసెదరు. ఆప్పుడు రాజీ కుమగలరు.

పరాము ప్రకటనము.

లండను మే 15:—సాగు- నిన్న సాయం కాలములకు ప్రకటించబడినది. ఆగ్రానుకు త్తరమున భూమిపరముగా లేనం దున ముండిభాగము సగా కబడవండెను. ఆయినను మేము శత్రువులను తలచడి ఆగ్రాను ఆడవి కి నెన్న తి భాగము ను, నొడవపంక్తిండుకులను పట్టుకొంటిమి. 400 జర్మనులు హతులేరి. న్యూవెల్లె: చాలా యుద్ధము పట్టుకొంటిమి. 100 గురు ఉద్యోగులుగు 8 పెన్స ఫిరంగులును 12 చిన్న ఫిరంగు లును 100 మి ఫిరంగులును కందకపుఫిరంగులును అదిభాగము మొదలింతకుకు మాకు దొరికింది. అయితే ఆడవిలో జర్మనులుతమమడి. ఇతర వోట్ల తొందరలు లేవు.

గుమ్మనుఅధికారుల ప్రకటన.

పీటరుగ్రాడు మే 14:—గుమ్మను అధికారులెట్లు ప్రక టించుచున్నారు:—సావలెంద్ర ముకు అనుకూలముగానే పోరా టము జరిగినది. వేయిమంది జర్మనులను 9మరిఫిరంగులను పట్టు కొంటిమి.

మే 10వతేది, పడమటి ప్రీషియాలో పోరాటము యొక్కతీవ్రముత్తగది. సానుకదిమిదగ్గిసాటిసేనాముఖము దగ్గరనునసేలుచేర్చబడినది. ఆస్తియానాడు దిప్తిబాముదల వేయనహదుల దుర్గముగ చేసికొనిన స్థానములను వదలివెట్టి చెల్లాచెదుగుపారిపోవుచున్నారు. పురుషదీనివాటివీరువెల్లిపోవు చున్నారు. గవ్యవా: ఆర్థికసేవచాలవోట్ల ఆస్తియాపైనిక పంపులను వేదించుకొనిపోయి, శత్రువులనుచెల్లాచెదురుచేసినది. మన సేత్తిగతు లనకూలముగనున్నవి. శత్రువులను మనము తరుముకొని పోవుచున్నాము. మనము చాలా మంది ఖయదీలను పట్టుకొనుచున్నాము.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీహర్షింజి హాస్పిటల్ అందు నర్సింగు హోము ప్రాంచుకి సలు ఆస్తిపైంటు సర్జెకు, మంత్రసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రావిలింగు యిన్స్పెక్టరు నెలకు రూ. ౧౫-౧౫-౧౦ జేతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ప్రావిలింగు డక్టరు రు. ౧౦-౦-౦ కూడ యియ్యబడును. కావలసినవారు శక్రటరీ గా: పేర ప్రాసిన, దగభాస్తుఫారము పంపబడును.

కావలెను

నయ్యకమైవట్టియు ప్రాధమాన్యులలో కూడినట్టియు వ్యాపారమున కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలవెన్నులకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతసత్ప్రకర్తనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండ వలెను. కొద్దియందిమాత్రమే కావలెను. ఇప్ల మున్నవారు కంటనే ఈవిధున చిరునానుకు వ్రాసువలెను.

ఎ. యన్ రంగను, ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ, 81-2 తేరువీధి, తిరువల్లి క్షే:డి, చెన్నపట్టణము.

LATEST TELEGRAMS. [REUTER.]

Italian Cabinet Resigns. LONDON, May 14. ROME.—The Cabinet has resigned. It is announced that the reason for the resignation is because the cabinet feels that its international policy has not the unanimous support of the constitutional parties which the gravity of the situation demands. The King reserved his decision.

BANNERS OF THE KAISER REMOVED. LONDON, May 15. Banners of the Kaiser the Crown Prince and others have been removed from St. Georges Chapel without any ceremony.

The Cotton Disputes. LONDON, May 15. Demand for war bonus among cotton operations was made by cardroom workers engaged on course counts which are largely required for Government purposes. Master spinners at their meeting decided to refuse the application. There will be a joint conference between masters and operatives on Monday however when an amicable settlement is expected.

LATEST PARIS BULLETIN. LONDON, May 15. PARIS.—Last evening's communique said:—North of arras the state of the ground interferred with sighting but we continued the offensive and captured the southwest of the Auzeres. Wood and the second-line trench. Four hundred German bodies were found on the ground. We stormed more houses in Neuville. Hundred Officers, twenty guns including eight heavy guns, hundred machineguns and trench mortars have been captured since Sunday. The German attack on Ally Wood was repulsed Elsewhere the day was quiet.

HONOURS CONFERRED. LONDON, May 15. The "London Gazette" announces that the G. C. M. G. has been bestowed on Lieut. General Kamis and Vice Admiral Kato Commander operation at Tsingtao.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Indian Trade and the War

LORD CREWE'S SPEECH.

A Tribute to the People of India.

LONDON, May 13.

Sir Charles Armstrong delivered a lecture before the Society of Arts to-night on Indian Trade and the War. Lord Crewe presiding said the revival of Indian trade since the beginning of the war had been wonderful. He emphasised the debt we owed to the people of India of all classes, races and religions, for the part they were taking in the world-wide struggle. Firstly to the Indian troops, who were excelling, if possible, the feats of past wars; then to the Princes, who were carrying on their ancestral traditions of chivalry and munificence; and lastly to the whole people, men and women alike, who, according to their opportunities and means, had shown sympathy with the cause of justice.

Government's duty to the small Trader and Cultivator.

It was Government's duty so far as possible, to temper the results of the war to the small trader and cultivator in India. That was the origin of the wheat policy and of the measures for the purpose of supporting Exchange.

Policy of not Increasing Taxation.

The Government of India also hoped it would be possible to continue throughout the war the policy of not increasing taxation of the people of India, and to curtail expenditure on productive works in India as little as possible, but it would be necessary rigidly to limit the issue of capital on the London market.

Importance of Rupee Loan.

Lord Crewe took the opportunity to point out that any one in India with capital to invest who took share, large or small, in a Government Rupee Loan, thereby not merely assisted the development of the country, but positively assisted in the prosecution of the war.

India's Subscriptions to War Funds.

It was impossible to speak too gratefully of the unending liberality of India's subscriptions to the war funds.

Praise for Intelligent and Patriotic Investor.

But let us also keep a word of praise for the intelligent and patriotic investor.

London Quite.

LONDON, May 14.

London was generally quiet yesterday night. The Police dispersed a few anti-German rioters. Some shops were wrecked at Newcastle and Garesend. A fire hose scattered the Newcastle mob.

A Great Bully and a Mad Nation.

LONDON, May 15.—The Bishop of London in a sermon to the scouts at St. Paul's Cathedral said:—The greatest bully that ever existed was attempting to bully the world. It was partly our fault that he was so strong. Lord Roberts, the dear old man, I buried just down there, told us years ago that we were a mad nation. We laughed at him almost to the day of his death. The price of our madness in not listening to the voice of that wise man was loss of thousand and tens of thousands of lives where we need only have lost hundreds.

Throwing bombs on a Dutch Trawler.

LONDON, May 14.

The Ymuiden Taubethrew bombs on a trawler flying the Dutch flag. The bombs missed. Other trawlers witnessed the outrage.

Collision with a German Submarine.

LONDON, May 14.

The Blyth steamer "Collairnie" has arrived and reports that she collided with a German submarine in the North Sea on the spot where the two trawlers were torpedoed the same day. The crew felt the shock which was followed by the appearance of a large quantity of the oil on the surface of the sea. They are convinced that the submarine was sunk.

Total Shipping of the Week.

LONDON, May 14.

The Press Bureau says that 1427 steamers arrived and departed during the week and six were sunk.

Delivery of Indian Mails.

LONDON, May 10.—The Bombay Mail of the 17th April was delivered in London to-day.

Cotton Congress Abandoned.

LONDON, May 14.

The International Cotton Congress has been abandoned on account of the war. Sir Charles Macara has resigned the Presidency.

Trouble in Cotton Mills.

LONDON, May 14.

The Federation of Master Spinners at Manchester to-day considers a proposal to declare a general lock-out in Lancashire. The trouble is due to cardroom amalgamations declaring strikes in certain mills with a view to forcing employers to concede ten percent bonus on wages. Government intervention is practically assured.

TELEGRAMS.

Naturalised Germans.

Protest Against Inhuman German Methods.

LAHORE, May 14.

The following are "C. and M. Gazette" cables:—London 12th May.—Sir Felix Schuster, Sir E. Schiff, Sir Car Meyer, Sir Felix Semsemon, the Financier Leopold Hirs-son and other persons of German birth and extraction have written to the "Times" denouncing the German methods. Deputations of naturalised Germans have waited on the Mayors of Bradford and Nottingham and naturalised Germans in London are arranging a meeting in the same sense.

LONDON, May 13.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that the Government had decided to intern all adult male non-naturalised aliens of military age and to repatriate others though exceptional cases would be allowed to remain. An Official judicial body had been constituted to decide on these cases. There would be powers for internment of naturalised aliens in cases of proved necessity or danger.

French's Bulletin.

LONDON, May 14.

The Bulletin from Field-Marshal French says:—Fighting eastward of Ypres continues. Violent bombardment to-day northward of Menin road destroyed some of our trenches causing temporary readjustment but the line has been completely readjusted.

German Royalties Struck Off.

The Roll of the Knights of the Garter.

LONDON, May 15.

The following have been struck off the roll of the Knights of the Garter to-night. The Emperor Francis Joseph, the Kaiser, the King of Wurtemberg the Grand Duke of Hesse, Prince Henry of Prussia and the Dukes of Saxecoburg and Cumberland.

Conscription a Remote Contingency.

LONDON, May 15.

Discussing conscription in the Lords Lord Haldane said that in the event of tremendous necessity Government might have to reconsider the voluntary system but at present the hands of the War Office were full with recruits.

Typhus in Prisoners' Camp.

LONDON, May 15.

The United States Ambassador in Berlin intimates that Typhus is prevalent in ten camps where there are British prisoners.

FRANCE.

New And Important Successes.

On The Yser And Near Arras.

LONDON, May 14.

PARIS.—The evening's communique says:—The Belgians last night repulsed a fresh attack on the right bank of the Yser. The retreating Germans abandoned several hundred dead. We obtained new and important successes north of Arras. The booty captured at Carency includes two field-guns, a dozen trench mortars, three heavy mortars, many machine guns, three thousand rifles and huge quantities of munitions. In the adjoining wood we found bodies of three companies of Germans who had been annihilated by our artillery fire.

A Village Captured.

We advanced and captured the village of Ablaeen, taking several hundred prisoners. We stormed more groups of houses in the village of Neuville, taking seventeen guns and heavy mortars. Two German attacks in Bagatelle and Argonne were repulsed.

Bois Le Pretre Entirely Captured.

Bois-le-Pretre is entirely in our hands.

French Raid on the German Trenches.

LONDON, May 14.

PARIS.—A Communique says. A ceaseless raid by the French last night carried several German trenches Southwestward of Soichez despite the slipperiness of the ground. The French maintained all yesterday's gains. The French destroyed four German block-houses and several trenches in the valley of the Aisne.

RUSSIA.

The Russian Line.

LONDON May 10.—The "Times" correspondent at Petrograd states that the Russian line now runs from a few miles east of Tarnow, almost straight towards the Dukla Pass but he does not indicate whether the line then turns eastward or first crosses the Carpathians.

Conditions in Galicia.

London, 11th May.—Even the enemy reports indicate that the rate of their eastward advance in Galicia has slackened. It is hoped in Petrograd that it has finally stopped. The Russians have withdrawn halfway to Prezemysl but may still hold the Lupkow Pass and railway through it.

New Russian Positions.

Quite Secure.

ALLAHABAD, May 14.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—A Petrograd message shows the same calm confidence as ever. A semi-official statement issued there says:—The point of the German wedge on Dunajec consisted of seven divisions on a thirteen miles front. The enemy pushed back the Russians but failed to break the line. The new Russian positions entirely eliminate all fear of final retreat. The Army is reinforced and ready to take heavy revenge.

TELEGRAMS.

LONDON, May 14.

PETROGRAD.—The Communique says:—Fighting in West Galicia is diminishing in intensity.

The Austrian offensive at Chocimiry north of Kolomea in East Galicia was repulsed with great loss. Our artillery wiped out two battalions and the third surrendered.

Russia's Great Trust in England.

SIMLA, May 14.

The following has been received in Simla from England:—The "Times" correspondent in Warsaw says:—Throughout Russia the attitude towards England now is one of increased confidence and admiration which locks with blind faith on England as an absolutely dependable quantity.

A Russian Communique.

LONDON, May 14.

PETROGRAD.—A Communique says:—Fighting favourable to us has taken place at Chavil. We captured over thousand Germans and nine machine guns. Intensity of fighting in West Galicia on May 10th lessened. Our troops are concentrated on a shorter front on the river San. Austrians have evacuated a strongly fortified position from Bystritza to the Rumanian frontier and retired precipitately along a front of 140 Kilometres beyond the river Pruth. The enemy's cavalry endeavouring to cover the retreat were defeated by our fire. Russian cavalry broke through the enemy's lines at several points charged and threw Austrian columns into disorder. The pursuit continues under conditions particularly favourable to us. The great number of prisoners we have taken is being rapidly increased.

SOUTH AFRICA.

German South West Africa.

New Capital.

LONDON, May 14.

WINDHOEK.—The German forces have retired northwards to Grootfontein, where the new capital was transferred recently.

Many Buildings Wrecked.

LONDON, May 13.

JOHANNESBURG.—Fifty-one buildings, including ten large warehouses and twenty shops have been destroyed. The German Club was wrecked and ransacked to the accompaniment of the National Anthem and "Rule Britannia." Rioting was resumed to-day, and German jewellers were looted.

ITALY.

Germany's Threats.

In the Language of the Streets.

ALLAHABAD, May 14.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" London correspondent at Rome says:—Germany for some time has been endeavouring to influence Italy by menaces, and latterly veiled threats have been abandoned for the language of the streets. Destruction, violence, murder, rape and torture are openly declared to be part of Italy's punishment if she would dare to intervene.

AUSTRALIA

Intense Feeling in the Dominions.

LONDON, May 15.

Sympathy felt throughout the Empire over the "Lusitania" includes resolution in the Australian Parliament condemning the wanton murder on High Seas. German outrages have caused intense feeling in all the Dominions.

Closing of German Clubs.

LONDON, May 15.

MELBOURNE.—Mr. Pearce, Minister of Defence, has announced the closing of all the German clubs in Australia.

UNITED STATES.

America's Note to Germany.

LONDON, May 14.

NEWYORK.—American note to Germany is almost unanimously approved. It is affirmed that America determinedly but without passion awaits Germany's reply and that the President is absolutely determined to re-establish the international law on the High Seas. The choice between peace and war rests with Germany.

Germany's Pacific Reply to America.

LAHORE, May 14.

The "Civil and Military Gazette" cables: London 12th May.—Reuter's Washington correspondent intimates that Germany has notified the American Ambassador of the serious modification in the instructions given to submarines. Hence forth neutral ships not engaged in hostile acts will not be attacked even in the war zone.

German Embassy Guarded.

LONDON, May 14.

WASHINGTON.—The German Embassy is guarded by police.

Warning Advertisements Withdrawn.

LONDON, May 13.

WASHINGTON.—The German Embassy have instructed newspapers to withdraw the advertisements warning Americans against travelling in belligerent ships.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Vessels and War Requirements.
A Communique.

SIMLA, May 14. A Press Communique states:—In the Press Communique issued by this Department on the 3rd March last it was notified that vessels carrying contraband cargo to neutral countries consigned to order are liable to detention. Intimation has now been received from the Secretary of State that a similar risk is incurred in the case of goods other than contraband unless the bills of lading are made out to named consignees. In conveying this warning to the shipper the Government of India recognize that inconvenience may be caused by the ordinary process of financing foreign trade by the requirement that bills of lading should be drawn to named consignees and they are endeavouring in consultation with the Chambers of Commerce to devise the best means of meeting the requirements of the Home authorities while at the same time interfering as little as possible with the course of trade.

War Cable to the Viceroy.

Union Jack Hoisted in German South West Africa.

SIMLA, May 14. The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 13th May:—General Botha has occupied Windhuk the capital of German South West Africa and hoisted the Union Jack at the Rathaus. There was no resistance and approximately 3000 Europeans were found in the town. General Botha says the result of the troops splendid spirit and endurance was of the utmost importance to the Empire and the Union as it means practically the complete possession of German South West Africa.

Sir John French reports having repulsed another German attack east of Ypres and observes this was the third costly failure experienced by the Germans here.

The Western Front.

On Tuesday on the French section north of Arras the Germans retook part of the ground which the French had captured but the French repelled the attacks elsewhere and made some progress in the woods east of Carency carrying three successive lines of trenches and penetrating to a position, very close to the last communication which remains open to defenders of Carency, part of which village the French have already occupied.

Russian Troops Falling Back.

On the Eastern front the Austro-Germans advance and a German Official account states that the troops have crossed the river San between Sanok and Dynow, thus bringing them within 25 miles of Przemyśl. A Russian official communication admitted that the Russian troops continue to fall back to the position indicated. Austrian attacks in the direction of Uzsok Pass and Stry have been repulsed with great loss and there is no evidence yet that the Russians have relaxed their hold on the central portion of the Carpathians. In the eastern extremity of Galicia the Russians have assumed an energetic offensive and driven the Austrians across the Dneister. In the Baltic provinces the Russians have driven the Germans out of Shavli and continue to press them in their retreat to the south west.

A Great French Success.

A French official note on the fighting north of Arras on the 9th May says: At no time in this siege warfare which has lasted seven months has such a success been achieved either by the Germans or the French. The gain in different directions varied from one and a quarter to two and half miles and more than 3400 men, 12 guns and 60 machine guns were captured.

Secretary of State's Message.

SIMLA, May 14. The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 12th May:—Up to the night of the 6th the Turks made successive attacks on our position in the Gallipoli Peninsula but were repulsed without difficulty and with severe losses to the Turks. Our troops made certain advance and the positions gained have been strengthened and consolidated. The Fleet supported the operation throughout the evening of the 6th May. Anglo-French forces in the south of Gallipoli Peninsula supported by guns of the allied fleets delivered a general attack on the Turkish positions and carried at the point of the bayonet several lines of trenches on the heights adjoining Krithia. During the day they consolidated and fortified themselves on the ground won.

Another German attack Repulsed.

Sir John French reports that the Germans made another attack east of Ypres, subjected our trenches to very heavy bombardment and then advanced under cover of poisonous gas, but the attack failed and our shrapnel inflicted very heavy losses on the enemy's massed formation. The French progress north of Arras continues and Carency is now invested on three sides by the French who have captured a large German work and the whole system of trenches astride Logs-Vermelles Road and also the large fort and Chapel of Notre Dame De loretta which the German had defended with ardour for months. Hence it is generally assumed that very important operations are in progress in the Ypres and Arras regions.

Russian Progress in the Eastern Front.

On the eastern front the Austro-Germans continue to attack the Russians between the Vistula and the Carpathians and in the region of Strycheffa the Russian troops after beating off the attack fell back to the place assigned to them. In the central Carpathians the Russians

TELEGRAMS.

repulsed several weak actions and in Bukowina on the right bank of Dneister are developing their success. In the Baltic provinces the Russians are attacking the Germans occupying Shavli.

Anti-German Feeling.

The news continues to arrive of a strong anti-German feeling all over the world consequent on the sinking of the "Lusitania" and in many parts of London anti-German demonstrations have taken place.

CALCUTTA.

Stopping the Carriages of Great Personages.

A Havildar Exceeds his Instructions.

Bengal Government's Regret.

CALCUTTA, May 14. The following communique is issued by the Government of Bengal:—The Governor in Council has caused enquiries to be made into the circumstances in which the carriages of certain gentlemen were stopped and in some cases searched while they were proceeding to the ceremony of the unveiling of the Ripon and Minto statues by His Excellency the Viceroy in Calcutta on the 4th March. It has been clearly established that the action of which complaint has rightly been made by some of the gentlemen concerned and by the public was taken by two sepoy of the 16th Rajputs who formed part of an outlying picket stationed near the Outram Road at some distance from the place of the ceremony. They appear to have acted under the orders of their Havildar who states that he was instructed to watch all conveyances and to stop closed conveyances if necessary and any others containing passengers whom he did not recognise. No such orders were issued by the Commissioner of Police or by any of the superior police officers in charge of the arrangements and as the Havildar shortly after the ceremony proceeded on leave preparatory to going on active service it has not been possible to ascertain from what source he received his instructions. It is clear however that owing to some misunderstanding on the part of some subordinate officers who grossly exceeded their instructions the responsibility of stopping and examining carriages on their way to the ceremony was entrusted to sepoys who were quite unfitted for such duty as they were unable to recognise the occupants of the carriages. Among the gentlemen whose carriages were stopped were the Lord Bishop of Calcutta, the Hon. Nawab Syed Shamsul Huda, the General Officer Commanding the Presidency Brigade, the Chief Secretary to the Government, the Hon. Mr. Chaudhuri, Muhammad Ismail Khan and the Hon. Mr. Fazlul Huq. To all these gentlemen and to any others who may have been similarly inconvenienced His Excellency in Council desires to express his sincere regret for the trouble and annoyance caused to them.

Village Volunteers Surprise Dacoits.

A VIOLENT FIGHT.

Dacoits Overpowered and Wounded.

CALCUTTA, May 14. A daring dacoity has been reported from the Baraset Police Station to the Police headquarters at Alipore. The outrage was committed on the night of Thursday last in the House of Babu Punchan Mukerjee of Nowpara, Baraset at about 10-30 P. M. when a gang of dacoits consisting of about twenty men armed with swords, spears axes and "lathies" raided the house. Several men remained outside and brandished their weapons to prevent interference from the villagers while others looted the house after assaulting the inmates. In the meantime a band of young men from the village who owing to the frequency of such dacoities had previously formed themselves into a Volunteer Corps to defend the village, summoned other villagers to their help and with some local Chowkidars approached the spot and lay in ambush. When the dacoits were returning with their loot worth several thousands the volunteers sprang upon them and a violent fight ensued in the course of which several men on both sides were wounded. The dacoits finding themselves overpowered took to their heels carrying their wounded comrades on their shoulders. The villagers succeeded in capturing two of the wounded men.

Charges of Rioting and Murder.

Against Indian Christians.

CALCUTTA, May 14. At the High Court Sessions, this afternoon, Justice Chaudhuri and a Special Jury were engaged in hearing a case against Joseph Nicholas and nine other Indian Christians. The first accused was charged with murder and culpable homicide and the second with abetment of those offences, while all the accused were charged with being members of an unlawful assembly rioting and grievous hurt. The first and second accused will be tried separately on the charges of murder and abetment, respectively, after the trial of all the accused has been concluded. The Crown withdrew the charge of grievous hurt against all the accused, who are now being tried on charges of being members of an unlawful assembly and rioting. The occurrence out of which the case arose took place on the evening of the 14th February last in Phear's Lane, Calcutta, where there had been great friction between coachmen and Indian Christians. One Chuni was taking tea in a tea shop there when the accused De Cruz dragged him out and all the accused assaulted him with flats, lathi, weights and soda-water bottles. After the accused had run away Chuni was removed to Hospital. The case is proceeding.

Dissolution of Marriage.

Grace Alice Browne's Suit.

CALCUTTA, May 14. At the High Court, Justice Greaves disposed of the suit brought by Grace Alice Browne against her husband Ernest Ogden Browne, a Railway Guard, for dissolution of marriage on grounds of cruelty and

TELEGRAMS.

misconduct. The suit was underfended. The parties were married at the Cathedral in Lahore on the 23rd December 1901. They lived in various places in India until 1913. When they last resided together at Dum Dum cantonment, the husband took to drink and used to ill treat his wife. There were four children living. The misconduct was in respect of two women. After examining the petitioner and her witnesses, His Lordship granted a decree nisi for dissolution of marriage and awarded the petitioner the custody of the children.

BOMBAY.

A Police Court Clerk in Trouble.

Charged with Criminal Breach of Trust.

BOMBAY, May 14. Before the Fourth Presidency Magistrate to-day, Inspector Morris, of the C. I. D. Bombay, charged Peter George, Clerk in the Magaaron Police Court, with criminal breach of trust, etc., in respect of various sums of money amounting to more than Rs. 1,800. It was alleged that the accused, while acting as Judicial Clerk of the Second Presidency Magistrate, received Rs. 1,934 as an exhibit and handed over to the Cashier a sealed packet which on subsequent examination contained only Rs. 934. It was alleged that records in connection with this case were also tampered with. In this connection he was arrested, and further enquiries showed, it was stated, frauds in respect of the disposal of unclaimed articles, as also alleged misappropriation of a sum of Rs. 18 which was to have been sent to the Commissioner of Police as reward to a Policeman. Accused was remanded by the Magistrate.

A New P. and O. Boat.

Her Maiden Voyage.

BOMBAY, May 14. The P. and O. "Kashmir" which arrived in Bombay to-day is one of the new P. and O. boats of the K Class of nine thousand tons and this was her maiden voyage. She was not to have left London before this week and besides she was intended for the Intermediate and Far Eastern Service, but she has been placed on the Bombay run owing to shortage of boats through war requirements.

BURMA.

A German Arrested in Rangoon.

To be Sent to Ahmednagar.

RANGOON, May 14. A German prisoner of war named Walter Close was brought to the Brigade Office, Rangoon, to-day from Burma Mines Limited, Namtu, by Sergeant Bird of the Burma Police. Close claimed to be an American but was unable to prove it. He has been confined in the Infantry lines and will be sent under escort to Ahmednagar.

PUNJAB.

Multan Special Tribunal.

MULTAN, May 14. The Special Tribunal to-day framed charges against ten accused and discharged twenty seven.

The Vernacular Press and the Punjab Government.

LAHORE, May 14. Apropos of the reference made by the Lieutenant-Governor in his budget speech to the pernicious and disquieting results arising from the circulation of alarmist and mischievous rumours by some vernacular newspapers the Punjab Press Association sent some time ago to the Government assurances of its co-operation with the Government and promised to refrain from publishing any such reports. It is understood that a favourable reply has been received from the Government which is always ready to advise the Vernacular Press in case the latter experience any difficulty in deciding whether any news or comment is undesirable or not.

SIND.

Income-Tax and Provident Funds.

KARACHI, May 14. The Karachi Chamber of Commerce has resolved to support the Bengal Chamber of Commerce in the objection to the levy of income-tax on contributions to provident funds.

Prize Steamer "Gutenfels."

KARACHI, May 14. The prize steamer "Gutenfels" from Alexandria arrived here to-day. Her cargo will be delivered to the consignees against the documents of release granted by the Prize Court at Alexandria.

Karachi and the Wheat Export.

KARACHI, May 14. During the week the Government has taken up in addition to the many whole charters a large quantity of liner tonnage that might otherwise have become available to exporters for parcel shipments. In consequence there is but little chance for any export business except Government wheat. Government fixtures are now reported at 55s.

సనాతన ధర్మరక్షణసభ-నెల్లూరు

I

శ్రీమదులు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము 2-11-04 కేసి యందు సంపాదక శాఖను సనాతన సభనుకూర్చి కొంత ముచ్చటించియున్నాడు. సభనుకూర్చి వాగ్దానము "సంఘ సంస్కార కథలు సనాతనధర్మసభయే నేకకాలమున నగుటచేత సనాతనధర్మ సభకు స్వల్పసంఖ్యాకులే వచ్చి యుండుట యొక యాశ్చర్యముకాదు" అని వ్రాయించినారు. కాని ఈవాగ్దాన యనావశ్యకము. సంఘసంస్కార సభకు వచ్చిన పత్రికాధికారులకు ఎక్కువగానే సనాతన ధర్మసభకు పత్రికాధికారులు వచ్చియున్నారని విషయమును మాయాంధ్ర పత్రికాధికారులకు విన్నవించుకొనుచున్నాను. "వ్యాఖ్యియ ధర్మముల నిష్పాదించునది యుండునట్లు అంగీకరించుచునే రావలయునని వాగ్దానముగా తీసికొనిరట అని వాగ్దానము చేసినారు. ఇట్టివాగ్దాన నెవ్వరును వాగ్దానలేదు. ఇట్టి విషయము ను విమర్శించునప్పుడైనను తాము స్వయముగచూచి విమర్శించుట వ్యాయమని విన్నవించుకొనుచున్నాడను. శ్రీయుత గంధిగారిగూర్చి వాగ్దానముగా రాసభకు వచ్చుటకు ఆహ్వానములే? అని ప్రశ్నించినారు. ఒక పర్యాయము సభవారి నియమములనుగావించిన ఇట్టివాగ్దాన నికవాగ్దానని విన్నవించుకొనుచున్నాడు. వాగ్దానము సుందరరాయయ్యగారి యుపన్యాసమునకూడ సుమంగళము చేసిన పిదప అభిప్రాయ మిచ్చుట మంచిదని మామత్తులకు విన్నవించుకొనుచున్నాను. శ్రీసుందరరాయయ్యగారు సనాతనధర్మసభకి గలవాడైనంత మాత్రముననే గౌరవము నకు పాత్రులుకారా! "బాలాదాసుభాషితం" అనబడు అపి శబ్దము ఏనకారాధ్యము గాదుకదా. — క. మాండ్లదేవు శాస్త్రి.

II

నెల్లూరుపురమున గడచిన 4, 5, 6, 7 తేదీలందు నేక సభలు జరిగివి. ఒకసభలన మరయొకసభకు అభ్యంతరము కలుగకుండులాగున ఆయాసభలకాలములు నిర్ణయింపబడినవి. కాని, సనాతన ధర్మరక్షణసభమాత్రము సంఘసంస్కారసభ జరుగినకాలమునందే జరుపండినది. అట్లుజరుపబడుట కేవలము కాక తాగియున్న నమ్మకాలనున్నాము. నెల్లూరులో జరిగిన సభలలో నల్ల, సనాతన ధర్మరక్షణసభ ముఖ్యతమైనదని కొందరి యభిప్రాయము. ప్రతి యొకవింతకును యీసనాతన సనాతన ధర్మరక్షణసభ వింతను, మాయటకు సంప్రదించునట్లు సనాతన ధర్మాభిలాషులు గాని వారు సహిత మనేకులు విచ్చేసిరి. అగ్రాసనాధిపత్యమునకును బ్రహ్మశ్రీ ప్రాథమిక సుందర రాయన్ ఎమ్. ఏ. గారి యుపన్యాసము శ్రీ ఆనీలిసెంటుమ్మ యొక్కయు, బ్రహ్మశ్రీ అల్లాడి సుందరశాస్త్రియొక్కయు ఆశీర్వాదములతోను, మామణిలతోను, పండితులకుండునీ శ్రీ సనాతన ధర్మాభిలాషులకొంగో త్రాగి సున్నట్లు గానిం చెను గాని, తదితర సభ్యులతో విఫలమవోరి. తెలి. కాలాను సారముగ ప్రపంచము మారుమరునది యును, సమాధులు నై సర్వకములనియును, కలియుదు మనమతాచారములు గురునది విష్ణుపురాణము, పరాశరస్మృతిలోనిగ్రంథములందు ప్రస్తుత బడియున్నదనియును, ధూమకేటము, ధూమకాదు లే. దుటవలన ప్రపంచమునందలి వివిధభాగములకు సంబంధ బాంధవ్యములేర్పడి యొకరినొకరు గమరించి ప్రార్థించినం గాని వృద్ధి కొందుట—కాదుదీనించు—య్యధ సుకాన్యించు చున్నదనియు శ్రీ ప్రాథమిక సుందర రాయన్ గారి చెరుంగని వారుకాదు. కాన నిట్టిమార్పులవల్ల మనమతాచారములు మాత్రము ధార్మికతనుండుటయే గాక, భూర్యధితింజెండుట అత్యవసరమని చెప్పటకు వారి కనేకకారణములు ఉండునని యును, అట్టి కారణములను విపులముగ సభామఖ్యున 15 ల్ల యందు ముందుగా వారి చెప్పటకు విషయాగ్రము నేటికి లభింపనాయని యును, తెలిచినసభకు విచ్చేసినవారి కిందు కేవల ప్రయోజనముగానించుయ్య. చేతచేతక చేరిన పండిత సభయందు నేడములును, శాస్త్రములును, భగవద్గీర్తిములని రూఢిపరుతురని తెలందిలిమి. అట్లు చేయవలె సనాతన ధర్మమునందెల్ల వాగ్దానము. సంప్రదానము గలగుట దుష్ట రము. కార్యకారణవాద భూమియును నికాళమున గ్రుడ్డి కమ్మకములకు అంతునవారకేదము. మనపు గౌరవమును అపహసించుటా సామ్యుతికము గూడ నేడములందును ధర్మశాస్త్రములందును మనకు గురువులను అపహసించుచు వారి వాక్యముల నేర సభకు గొంగ శ్రీసనాతన ధర్మ రక్షణసభవార సభ్యుల శిష్యులకు వికాభి ప్రాయము సమకూర్చి బ్రహ్మచారి. అది మాత్రం సనాతన ధర్మ సారవ

వాయము కాబోలు. స్మృతికర్తలయొక్క కాలనిర్ణయము చేయుట ధర్మశాస్త్రములయొక్క బలబలములను తీర్మానిం చుట భగవద్గీర్తిములని చెప్పబడు నేడములును శాస్త్ర ములును, వ్రాయబడి లేక చెప్పబడినది మొదలించునట్లు నెవ్వ ధర్మసభని మార్చబడక యథాస్థితియందున్నది నిరూపించు ట మొదలగు నభ్యంతరము క్షమియములం బ్రకటించు సం స్కర్తలవల్లనే కాదనియును, కాదన్నదవుననియును కొన్ని తీర్మానములుచేసి వైసభవారు విధిలేక తుట్టుతుడకు యథాశక్తి సనాతన ధర్మమును బోధించిరి. ఏదియెట్లున్నను ప్రాథమిక సుందర రాయన్ గారికి సనాతన ధర్మమునందు గల నమ్మకము త్రికరణమని గ్రహ్యులందరు నేక గ్రీయుగ చెప్పి తీరవలయును. — ఒకసభ్యుడు.

III

ఇటీవల సనాతనధర్మసభల సభల నేకములు మాటా మాటిగా జరుగుచున్నవి. మదరాసులో నేమి తదితరస్థలము లలో నేమి సభలుజరిపి చాల తీర్మానములు చేయబడినవి. నెల్లూరునందు రాష్ట్రీయసనాతన ధర్మరక్షణసభ జరిగెను. కాశీబజారు మహావాహనము, సనాతన ధర్మరక్షణమును గూర్చియు గాక, ప్రాచీనగ్రంథములను నేకరించుటయును, వా నినిసరిరక్షించుటను గూర్చియు విపులముగా చెప్పియున్నారు. ఎన్నియోసభలు జరుగుచు. తెక్కలేని తీర్మానములు అపహా దింపబడుచు, బలపడుచును. ఏకగ్రీయుగ నామోదింపబడును. ఇదివఱకే చేర్చివెట్టి తీర్మానములకు మతిరెట్టి చేస్తురురు. ఉపహరించినవారికి కాశీ, బలపడినవారికి రామేశ్వరము. ఆమోదించినవారు మధ్యరాష్ట్రములవారు. ఇకవైతీర్యముల క్రమమును జరుపుటెట్లు! పదివేలతీర్మానములలో నొక్కటి యొకను సరిగావనవలెనట్లునో, లేనోబోడితముగా చెప్పు టకు వీలులేదు. అయిత, సుందరరాయన్ గారివాడైనను తనకే మనస్సుతోనూడ ముచ్చట లాపటే సంతోషపడెను. దీనినే పురాణవైర్యా మందురు చెందెను.

ప్రకృతము జరుగుసభలన్నియు నొక్కవల్లమువారికే గాక, హిందూమతములోని, సమస్త వల్లముల కన్యాయించుచు న్నివి. అయిన నమస్త వల్లముల వారిలో క గ్ర సానము నలంకరించిన బ్రాహ్మణబాలిలో నే, ఆ నేక లో పము లలంకరించుటకలన, వై కథలన్నియు వీరి నుద్దేశించిన వారియే చెప్పబోవచ్చును. వీరిలో త్రిమతస్థులవారున్నారో. మన సభలన్నియు నీ త్రిమతస్థులవారి లోపాలోపములగూర్చి యుండును. ప్రత్యేకించి నేను నేను మతస్థులకు నేను నేను లోప ములు కొన్నియుండుట సహజము. వానిని సరింపుటకు, ఆయాశాఖలవారు చేరి, వై సభలో చేర్చింపబడిన విషయ ములకు తాము ప్రత్యేకముగా చర్చింపవలసియుండును. ఆయా శాఖల బాలలకు, మతవిద్వల నేర్పవలసియుండును. అందు కుపాధ్యాయులు పండితులు కావలసియుండును. గ్రంథము లత్యంతశక్తియు వీరిని సమకూర్చుటకు దృగ్ధర్మము ముఖ్యము. అచ్చటనే ప్రాణ సంకటము. మధ్యమత పీఠాధిపతులలో నొకరును, మంత్రాలయును స్వాములవారు మంచాలలోను, మధ్యమతాధిపతులు కొందఱు తిరుపతిలోను పత్రికాసంకల్ప రము నొక సభయని జరుపుచు. బూడిద గుమ్మడికాయ జేసిన మజ్జికపులునును పంచమచేయు విధానమును గూర్చి రకరకముల తీర్మానముల చేయుచున్న నన్ను పరిహాసము లకు పావునిగాచేయరాదని ఆమతమువారి నడుగుకొను న్నాను. దృగ్ధర్మము నేలకు ఖర్చు. పండితులలా చర రా సనాతనము భావకముచున్ను. కార్యక్రమము సంధ్యా

వందన మొప్పజెప్పినవారికి నాలుగు మాసములు, దేవతార్చన విధి చెప్పినవారికి ఆరుమాసములు, కలియుగ శత్రువులు కడచి నను, అశుభి సంధ్యావందనమే. ఇతర దేవతార్చన కిదియే. వేరనుగుటలేదు నేనుచెప్పటలేదు. ఈ 25వలన పోకపోకరి కిగా లాభమేగాని సంఘమునకు లాభమున్నట్లు తీరావ్యా దృష్టికగోచరము. ఇంతవల్లము వ్యాఖ్యలుగా ఖర్చుచేయుట కంటె, అచ్చటచ్చట సంస్కృత విద్యాలములను స్థాపించి బోషించుట బాగుగా నుండునని నాభిప్రాయము. సంధ ధర్మము వచ్చినదిగనుక చెప్పవలసినచెప్పెను. ప్రస్తుతివిషయమునకు సంబంధించని వైమానికము వ్రాసిండున చదువరులు నన్ను మన్నింపవలెను.

ఇక, కడమాటయేమి? వైకేర్యమున కథను జరిపినను జరుపుచు గాక, ఆవిషయమునే యగ్ర సాంఘికలోపములను గూర్చి చెప్పించి, వారిని చక్కఱముచుచూచు మనోవ్యపింప వలయును. తక్కిన రెండువల్లములవారును, ప్రత్యేకప్రత్యేక సభలగావించి వారివారి లోపాలోపముల నివారించు నుచూ య మనోవ్యపింపవలసిన విన్నవించు. — ఒకానొక పురవాసి.

శ్రీరాజారావు వెంకటాద్రి రామలక్ష్మణాది మరణము

పితాపురం తాలూకాలోని యొక్కడకొత్తపల్లి. 7-5-15 ఆధికవైశాఖ బహుళనవమి శుక్రవారంసా యంత్రమున 4.30లకు శ్రీరాజారావు వెంకటాద్రి రామలక్ష్మణాది గారు భూయిలావలన పాంచభూత్యాత్మకముగు నీమూలక రీరమువిడిచి, క్రిందికి తేలుతై స్వర్గములైనది వెళ్లుట కనల్పవిచార కరముగా నున్నది. వీరివలన చాలకాలమువరకు వీరవల్లి సాలెపు ప్రాప్తుటగు గానుండెడివారు. వీరు మిగులధర్మాత్ము లుగను భూతదయాళువుగనుమండి వ్యవహారదక్షయగు మిక్కి లి వినుతికెక్కిరి. వీరికేపుట్టినది 70 సంవత్సరముల వయస్సుకలదు. ఈమహాపురుషుడు కుమారులు, కుమార్తెలు, మను మలు, మనమరాంధ్రు, మునియములు, కూడ వెక్కువండి గలరు. వీరుచిరకాలము నీరసంతకులతోగూడఁ దలచుకొను సకలభోగభాగ్యముల నభ్యసించియుమాట లోకమునకెల్లవెల్లమే. ఇదియొకయతిశయోక్తిగాను వీరుబ్రాహ్మణభక్తిగలిగి యనేకులకనేకయుపకారములం చేసియున్నవారు. వీరిసాదల కనేకులకు ధర్మాగ్రముగా నామధ్యమాలాసంగును పథ్యపాపా దుల కిప్పియచు ననేకవ్యాధులను కల్పింపఁజేసిన పుణ్యా త్ములు. వీరియాసానివాంఛులగు సత్యవోలపోమకుందర కవిగానొకకథకంబునానీ అందు వీరిగుణములను చక్కగా వర్ణించియున్నాడు.

నీ. చిందంబులనుకుంద బృందంబులనుమించి మంచాముల పానీచి పూర్ణేంద్ర, ఘనసారఘనసారకాసారములమీలు తారకారదకారదముల నేలు!, కాళికాకాళిగులను నిగినించి కలకందడించుల నణచి!, తారకాహితకారంబులకు మాటే అంబురచారాభివృద్ధిబోగ!, గీ. దశదశాధోగములనీచి విశదముశము వెల్లివిరచున గడుల పాలవెల్లికరణి లలితనుచుచాపరూపక బాకబాప రావుకులీప్రకీర్ణరామభూష. అని యిట్లు నేకవిధముల వీరికీర్ణించి వ్రాసియుండి.

కొత్తరితని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్.

ఏ శ్రీలకు తమ వెంట్రుకలు నుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమానవలె ననిన, బజారులో దొరకెక్కు మానేలను వాడకూడదు. ఎందుకనిన వెంట్రుకలు యేకారణము కల్ల రాలిపోవుచున్నవో అని తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాను. ఈపంకతి శ్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానా నె మూలకలందుండి నాతన సంకోచప్రకారము తయారుచేచి బడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలకురాబ్బు పురుగులను నశింపజేయును. దాని కలన వెంట్రుకలు గాలక తిరిగి నెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పలువలె నున్న గ ధి మెదకును చల్లగానుండుచున్నది. ఈనూనె విన్నాములకు విక వరుణాశ్రయిస్తుంది. దానికే తెలియని యెలుగుంటి పల్లెమూసానికూడ కామినియానానెము తెలిస్తే నాన్నది నల్లని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అని వెంట్రుకలను విన్నాములతో సహజమయిన నల్లని నెరుగుచి విన్నునకు చువవల్లించి మెదకే ప్రతిసంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపును సహమిక్కుముగా గలిగియుండును. ఇది అన్ని జీవంతె ఎక్కువగా ఉంటుందే మేమనగా, జంతుగృహమునను, ఆలసోబాని కనుప్రద్య, మంచి ఒకకాగిత పులికడ నున్నాడు. మతిచూ మేముకోరకయే నేలకొకకాగిత రామినియలు మిరియాలెలుయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అనుకూలములు కుట్టి తెలుసు ఇనాముగా పంపబడును. యా. 2-10-0 పి. పి. విక్రము శుభ. డియెక్ డ్రగ్ ఆఫ్ టెంబుల్ విక్రమి. కామినిస్, నెం. 1000 నూనె మనకు, బాంబాయి.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లో ప్రఖ్యాతి పొందినది.
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శీలనోష్ణలు, వాయువు నోష్ణలు, శార్దూపు
నోష్ణలు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు,
గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.
చర్మముపైన గాచిన లోపలికి వ్యాపించి
లోకలి నోష్ణలు వెంటము పోగలవు.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
పంచభావచీటి చూచికొనిన మోక్షము గలుగదు.
అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి తేక, 6, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిలా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, శాలివాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంతు భరిత ఫలప్రియగిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టుకుమంది:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(త్రాగు బకు మందు) నాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక, ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

శుక్లనష్ణము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నీయబడును
100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మకమును సంఘము యింకిను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగా పంపబడును.

టవరు అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

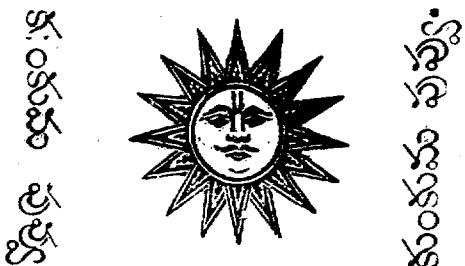
ఇది సంజీవనంబి ఒక వనమాలిక. ఇది మే మన పూర్వీకుల ఆచారములను బ్రేరేపించును. దీనివలన కనుగొనబడుచున్న రాత్రి పడుదబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో వానివలన కనపడును. మూత్ర గార్హములకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి వరములకు పటుత్వమును, దేహమునకు బలమును కల్పించును. 20 విధములగు పేషములకు మొదలంటి వాకిము చేయుటలో సంతోషించెడి "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీమల పురుషులు బాలరు వృద్ధులు అందఱునూ నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నెంచి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును. సీసా 1-కి 2-0-0 పోస్తే ప్రత్యేకము.

హెసరు జి. యస్. నాయుడు,

(1-12-15) కలియుగ భిమ.

ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా గ్గును గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేథి, బొంబాయి.

గొప్ప ఆయుర్ధనుగల వైద్యులు
చిరకాలము దేహములో యిమిడి కనిపెట్టబడిన ఇది ములు, కరిమేహము, మేహ, గంధి, గంధముల రోగములు, మేహకాక, అజీర్ణము, నుండు ఏమగకాట, క్షుణ్ణములు, ఆరంభదశలో ముగ్గురుదురు. ఈ మొదలైన వ్యాధులను సమీకవేరే "ట్రానిక్" ము పుచ్చుకొనవారికి బలవృద్ధిగాను జేయును. ఈ "ట్రానిక్" పనిగూడ 40 రోజులుసేందిన తాదృశ్యమునకు త్రల బుడ్డి 1.6-0, ప్యాంకి 0.2-0, పూతమందు 0.8-0 ప్రత్యేకము.
కస్తూరి ఎంపొరియం, నత్తూరు హైరోడ్డు, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగిన పటము లతో కథలవలెవర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సులభమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు. చందా రూ. 2-0-0. (పోస్తేజితో సహా) ప్రవేశ దుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువారు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

చింతాడిచేట, మదగాను అని గూర్చును.

బేగం సా హి షా స్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన, దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెరువుతేక శుద్ధముగానుండును. చర్మము యొక్క ర్విభావమైన రంగును కాతని పోగొట్టక చేయు (సాప్) ఇది ఒకే. వెల రెబ్బళ్లు నెట్ట 1-1-0-0 ఏ.పి. ఖర్చు 4 అ.

ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బందరుపేథి మద్రాసు.

ధరతే. దేశ హితము పోస్తేజితే. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆంగ్లవైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదవైద్యములందును మనకుగల అనుభవమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్య విద్య

అను పుస్తకము కొరవారికి ధరగాని పోస్తేజిగాని తేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణచీకేకేకటి 20 చీవాబజార్, మద్రాసు.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము.

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధికెక్కిన ల్లి లక్ష్మీపట్టణమందలి "అవుడెస్ట్ ఫ్టార్స్" - మా బహుధర్మకేంద్రము మంచివిశ్వాస వారివద్ద నములు దొరకును. అన్ని రకముల మొక్కలు సప్లయచేయబడును. ఈ మొక్కలు కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఉచితము. వారికి వ్రాసుగానేది షలో ఉచితముగా మా కల -SUPERINTENDENT, adh Seed Stores, Lucknow.

మ ర్తలము

మా తామర తైలము ఒక్కడ బ్లాన్. నాలుగు లగాలకు కొని నాలు గైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుగు లు రిజిస్ట్రేషన్ కొన వచ్చును.

వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0.4-0 అమృతాంజనము డిపో, తంబుసెట్టివీధి, చెన్నపురి.

హానిలేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగితిరును. అన్ని విధములగు వృద్ధ వ్యాధులు మూలశంకులు, మేహ రణములు, పుండ్లుమున్న గునవి యన్నియును 4 వారములలోనే కుదిరిపోవును. వారమురోజులకు సరిపడుమంగు వెల రూ 5-0-0 రెండురోజులకు సరిపడుమందు ఉచితముగా పోతునిమిత్తము పంపబడును కలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు పునూకాంత హజరీ, బుద్ధుసెట్టివీధి, 164/1 మాణిక్యోలాస్థిలు, (బీదన స్కేప్) కలకత్తా.

Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164-1 Manicktola Street, (Beacon Square) CALCUTTA.